

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เนื้อหา
วิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอนและการวัดผลวิธีใช้ของสมุดที่จัดสอน
ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุดที่เป็นวิชา
บังคับหรือวิชาเลือก และนิสิตนักศึกษาซึ่งได้เรียนวิชานี้ในภาคคนของปีการศึกษา 2517
ในมหาวิทยาลัย 9 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรี-
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีจำนวนทั้งสิ้นดังแสดงไว้ในตารางที่ 7 จำนวนนิสิตนักศึกษา
แยกตามคณะวิชาที่มีปรากฏในตารางที่ 8 และนิสิตนักศึกษาในคณะดังกล่าวนี้ได้เรียนวิชา
วิธีใช้ของสมุดเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกในมหาวิทยาลัยของตน ซึ่งกำหนดชื่อวิชา จำนวน
หน่วยกิต และจำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 9

สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงซึ่งเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดในภาคคนของ
ปีการศึกษา 2517 มีจำนวนทั้งสิ้น 10,430 คน จึงได้เลือกสุ่มตัวอย่างนักศึกษาแต่ละคณะ
คือ จากคณะนิติศาสตร์ร้อยละ 5 จากคณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะมนุษย-
ศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ เป็นจำนวนเท่ากันคือ คณะละร้อยละ 10 เนื่องจากรายชื่อ
ของนักศึกษาที่เรียนวิชานี้ในแต่ละคณะเรียงกันตามเลขรหัส จึงได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมี
ระบบ

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุด 31 คน
และนิสิตนักศึกษาที่ได้เรียนวิชานี้ 2,155 คน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7 จำนวนผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุดและนิตินักศึกษาซึ่งได้เรียนวิชา
ที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนผู้สอน	จำนวนนิตินักศึกษา
จุฬาลงกรณ์	7	426
ธรรมศาสตร์	2	18
เกษตรศาสตร์	2	65
ศิลปากร	2	230
เชียงใหม่	7	349
ขอนแก่น	3	20
สงขลานครินทร์	1	208
รามคำแหง	5	10,403
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	2	147
รวม	31	11,863

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดแยกตามคณะวิชาที่ศึกษา
อยู่ในมหาวิทยาลัย 9 แห่ง

นิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย	คณะ	จำนวน
จุฬาลงกรณ์		
	คณะอักษรศาสตร์	229
	คณะรัฐศาสตร์	197
ธรรมศาสตร์		
	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	18
เกษตรศาสตร์		
	คณะศึกษาศาสตร์	15
	คณะเกษตรศาสตร์	43
	คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์	5
	คณะเศรษฐศาสตร์	2
ศิลปากร		
	คณะศึกษาศาสตร์	98
	คณะอักษรศาสตร์	121
	คณะวิทยาศาสตร์	11
เชียงใหม่		
	คณะมนุษยศาสตร์	186
	คณะศึกษาศาสตร์	135

ตารางที่ 8 (ต่อ)

นิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย	คณะ	จำนวน
	คณะสังคมศาสตร์ (ภาควิชาเศรษฐศาสตร์)	16
	คณะเกษตรศาสตร์	3
	คณะแพทยศาสตร์	3
	คณะวิทยาศาสตร์	1
	คณะสังคมศาสตร์ (ภาควิชาการบัญชีและบริหารธุรกิจ)	5
ขอนแก่น	คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์	19
สงขลานครินทร์	คณะศึกษาศาสตร์	208
รวมค่าแห่ง	คณะนิติศาสตร์	7,027
	คณะมนุษยศาสตร์	1,090
	คณะรัฐศาสตร์	351
	คณะวิทยาศาสตร์	1,836
	คณะเศรษฐศาสตร์	126
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร		147
	รวม	11,863

ตารางที่ 9 ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียน/สัปดาห์ ของวิชาวิธีใช้ห้องสมุดที่จัดเป็นวิชาบังคับ
หรือวิชาเลือกในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง

นิตินักศึกษา มหาวิทยาลัย	คณะ	เรียนวิชาวิธีใช้ ห้องสมุด เป็นวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวน ชั่วโมงเรียน/สัปดาห์
จุฬาลงกรณ์	คณะอักษรศาสตร์	บังคับ	การใช้หนังสือและห้องสมุด	1	2
	คณะรัฐศาสตร์	บังคับ	วิธีการคนควาและทำรายงาน	ไม่คิดหน่วยกิต (non-credit)	1
ธรรมศาสตร์	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (แผนกวิชาสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา)	บังคับ	การใช้ห้องสมุด	2	2
เกษตรศาสตร์	คณะศึกษาศาสตร์	บังคับ			
	คณะเกษตรศาสตร์	เลือก	การใช้ห้องสมุด	1	1
	คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์	เลือก			
	คณะเศรษฐศาสตร์	เลือก			
ศิลปากร	คณะศึกษาศาสตร์	บังคับ			
	คณะอักษรศาสตร์	บังคับ	ห้องสมุดเบื้องต้น	1	1
	คณะวิทยาศาสตร์	เลือก			

นิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย	คณะ	เรียนวิชาวิธีใช้ ห้องสมุดเป็นวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวน ชั่วโมงเรียน/สัปดาห์
เชียงใหม่					
คณะมนุษยศาสตร์		บังคับ	LS 103 (Introduction to Library Science)	3	3
คณะศึกษาศาสตร์		บังคับ			
คณะสังคมศาสตร์ (ภาควิชา เศรษฐศาสตร์)		บังคับ			
คณะเกษตรศาสตร์		เลือก	LS 107 (The Use of Books and Libraries)	1	1
คณะแพทยศาสตร์		เลือก			
คณะวิทยาศาสตร์		เลือก			
คณะสังคมศาสตร์ (ภาควิชาการ บัญชีและบริหารธุรกิจ)		เลือก			
ขอนแก่น					
คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์		เลือก	หลักการใช้นั่งสือและห้องสมุด	2	2
สงขลานครินทร์					
คณะศึกษาศาสตร์		บังคับ	การใช้ห้องสมุด	1	2
รามคำแหง					
คณะนิติศาสตร์		บังคับ	วิธีใช้ห้องสมุด	1	1
คณะมนุษยศาสตร์		บังคับ			
คณะรัฐศาสตร์		บังคับ			
คณะวิทยาศาสตร์		บังคับ			
คณะเศรษฐศาสตร์		บังคับ	ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า	2	2
ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร		บังคับ			

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด เพื่อสอบถามผู้สอนวิชาวิธีใช้ทองสมุกที่เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือก และนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชานี้แล้ว

การร่างแบบสอบถามทั้งสองชุด สร้างขึ้นได้โดยการศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาวิธีใช้ทองสมุก และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีผู้เคยสร้างมาแล้ว ตลอดจนได้แนวความคิดมาจากการสัมภาษณ์ผู้สอนวิชาวิธีใช้ทองสมุกในมหาวิทยาลัยบางแห่ง

แบบสอบถามทั้ง 2 ชุดนี้มีลักษณะเป็นแบบเก็บค่าหรือข้อความ แบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีขอบเขตดังต่อไปนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้สอนวิชาวิธีใช้ทองสมุกเป็นผู้ตอบ แบ่งคำถามออกเป็น 7 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้สอน
- ตอนที่ 2 ความมุ่งหมายของหลักสูตร
- ตอนที่ 3 เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ตอนที่ 4 เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ตอนที่ 5 การสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน
- ตอนที่ 6 การวัดผล
- ตอนที่ 7 ความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้สอน เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ทองสมุก (ทั้งรายละเอียด ในภาคผนวก ค. แบบสอบถามชุดที่ 1 หน้า 378)

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาวิธีใช้ทองสมุกแล้ว เป็นผู้ตอบ มีลักษณะคล้ายคลึงกับแบบสอบถามชุดที่ 1 มาก แต่มีทั้งสิ้น 8 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา
- ตอนที่ 2 ความมุ่งหมายของหลักสูตร
- ตอนที่ 3 เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

- ตอนที่ 4 เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 ตอนที่ 5 การสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน
 ตอนที่ 6 การวัดผล
 ตอนที่ 7 ความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของนิสิต
 นักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุด
 ตอนที่ 8 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสได้ใช้ของสมุด (ทั้ง
 รายละเอียดในภาคผนวก ค. แบบสอบถามชุดที่ 2 หน้า 401)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมรายชื่อผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุดในแต่ละมหาวิทยาลัย โดยการ
 สอบถามจากแผนก/ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย ยกเว้น
 มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่วิชาจดหมายเหตุคือสอบถามไป ได้
 รวบรวมรายชื่อนิสิตนักศึกษาที่ได้เรียนวิชาวิธีใช้ของสมุด โดยขอรายชื่อจากแผนกทะเบียนของ
 คณะอักษรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักบริการทางวิชาการ
 และทดสอบประเมินผล ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง และแผนกทะเบียนของมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นอกจากนี้ได้ขอรายชื่อนิสิตนักศึกษาจากผู้สอนวิชานี้ใน
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหา-
 วิทยาลัยขอนแก่น และได้เขียนจดหมายติดคอขอไปยังผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร และ
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในการส่งแบบสอบถามถึงผู้สอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรม-
 ศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยได้ไปส่งด้วยตนเอง ส่วนผู้สอนในมหาวิทยาลัย
 แห่งอื่น ๆ ได้จัดส่งทางไปรษณีย์และโคแบมของจดหมายติดคอจากเจ้าหน้าที่ผู้วิจัย เพื่อผู้รับ
 แบบสอบถามจะได้ส่งคืนให้ ได้เริ่มแจกและจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้สอนดังกล่าวนี้เมื่อ
 วันที่ 10 พฤศจิกายน 2517 และกำหนดให้ส่งคืนภายในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2517 และ
 ได้รับคืนมาทั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายนนี้เดียวกัน เมื่อถึงเวลาตามกำหนดไว้แล้ว ปรากฏ

ว่ายังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้สอนตามจำนวนที่กองการ จึงได้จัดส่งแบบสอบถามไปอีก เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2517 และกำหนดให้ส่งคืนภายในเวลา 2 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนด เวลานี้แล้วก็ยังไม่ได้รับแบบสอบถามครบตามจำนวน ก็จัดส่งแบบสอบถามไปอีก เป็นครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2517 โดยกำหนดให้ส่งคืนภายในวันที่ 31 ธันวาคมปีเดียวกัน เมื่อถึงกำหนดนี้แล้วก็ได้รับแบบสอบถามตามจำนวนที่กองการ

ในการส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตนักศึกษาที่ได้เรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วภาควิธีดังต่อไปนี้ ผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้แจกและรวบรวมแบบสอบถามคืนให้ โดยที่ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แจกให้ในคืนในชั่วโมงสุดท้ายของการเรียนวิชานี้ในปลายภาคการศึกษาต้น และกำหนดให้ส่งคืนภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์ ส่วนผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่นแจกให้แก่นักศึกษาในวันแรกของภาคการศึกษาปลาย คือวันที่ 13 พฤศจิกายน 2517 และกำหนดให้ส่งคืนภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์เช่นเดียวกัน

สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ (ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ และภาควิชาการบัญชีและบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์และได้แนบซองจดหมายติดแสตมป์ จ่าหน้าถึงผู้วิจัย เพื่อให้นักศึกษาดังกล่าวจะได้ส่งแบบสอบถามคืนให้ อนึ่ง ก่อนการส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยได้นำรายชื่อของนักศึกษาที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างซึ่งมีเลขรหัสกำกับอยู่ไปค้นหาที่อยู่ของนักศึกษาดังกล่าวจากบัตรสมาชิกของสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งได้จัดเรียงไว้แยกตามคณะวิชา และเรียงตามเลขรหัสอีกครั้งหนึ่ง

ส่วนการส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตคณะอักษรศาสตร์ นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ และนักศึกษาคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยได้ติดต่อยังผู้แทนและรองผู้แทนนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อขอร้องให้ช่วยแจกและรวบรวมแบบ

สอบถามให้ และก็ได้รับความช่วยเหลือตามที่กองการ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ขอความกรุณาจากผู้แทนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้แจกและรวบรวมแบบสอบถามคืนให้

ผู้วิจัยได้เริ่มส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มนิสิตนักศึกษาทั้งกล่าวข้างต้นตั้งแต่วันที่ 10 พฤศจิกายน 2517 และกำหนดให้ส่งคืนภายในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2517 และได้รับแบบสอบถามคืนจากทุกแห่งในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2517 ปรากฏว่าจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรยังไม่พอเพียงพอเพื่อการวิจัย จึงได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาทั้งกล่าวที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง โดยทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2517 และได้แนบซองจดหมายติดแสตมป์ จำนวนถึงผู้วิจัย เพื่อให้ให้นักศึกษาทั้งกล่าวส่งแบบสอบถามคืนให้ และกำหนดให้ส่งคืนภายในวันที่ 15 ธันวาคมในปีเดียวกัน เมื่อครบกำหนดเวลาก็ได้รับแบบสอบถามคืนตามจำนวนที่กองการ

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งสิ้น 1,847 ฉบับ เป็นแบบสอบถามจากผู้สอน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.77 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10 และแบบสอบถามจากนิสิตนักศึกษา 1,817 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.32 ดังปรากฏในตารางที่ 11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนแบบสอบถามที่ไ้รับคืนจากผู้สอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดใน
มหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง

มหาวิทยาลัย	แบบสอบถาม	
	ส่ง	รับ
จุฬาลงกรณ์	7	7
ธรรมศาสตร์	2	2
เกษตรศาสตร์	2	2
ศิลปากร	2	2
เชียงใหม่	7	6
ขอนแก่น	3	3
สงขลานครินทร์	1	1
รามคำแหง	5	5
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	2	2
รวม	31	30
ร้อยละ	100.00	96.77

ตารางที่ 11 จำนวนแบบสอบถามที่ ได้รับคืนจากนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาวิธีใช้
ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง

มหาวิทยาลัย	คณะ	แบบสอบถาม	
		ส่ง	รับ
จุฬาลงกรณ์			
	คณะอักษรศาสตร์	229	229
	คณะรัฐศาสตร์	197	116
ธรรมศาสตร์			
	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	18	13
เกษตรศาสตร์			
	คณะศึกษาศาสตร์	15	10
	คณะเกษตรศาสตร์	43	38
	คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์	5	5
	คณะเศรษฐศาสตร์	2	2
ศิลปากร			
	คณะศึกษาศาสตร์	98	92
	คณะอักษรศาสตร์	121	108
	คณะวิทยาศาสตร์	11	9
เชียงใหม่			
	คณะมนุษยศาสตร์	186	164
	คณะศึกษาศาสตร์	135	115
	คณะสังคมศาสตร์ (ภาควิชาเศรษฐศาสตร์)	16	13

ตารางที่ 11 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	คณะ	แบบสอบถาม	
		ส่ง	รับ
	คณะเกษตรศาสตร์	3	3
	คณะแพทยศาสตร์	3	2
	คณะวิทยาศาสตร์	1	1
	คณะสังคมศาสตร์ (ภาควิชาการบัญชีและบริหารธุรกิจ)	5	4
ขอนแก่น	คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์	19	16
สงขลานครินทร์	คณะศึกษาศาสตร์	208	177
รามคำแหง	คณะนิติศาสตร์	351	297
	คณะมนุษยศาสตร์	109	99
	คณะรัฐศาสตร์	35	34
	คณะวิทยาศาสตร์	184	143
	คณะเศรษฐศาสตร์	14	14
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร		147	113
	รวม	2,155	1,817
	ร้อยละ	100.00	84.32

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้คือ

1. แจกแจงความถี่ของค่าตอบแล้วคิดเป็นร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P = ค่าอัตราส่วนร้อยละ

f = จำนวนคนที่ตอบปัญหาในช่วงหนึ่ง ๆ

N = จำนวนคนที่ตอบปัญหาทั้งหมด แยกประเภทกลุ่มคน
ออกตามตัวแปรต่าง ๆ คือ สถาบันที่สังกัด คณะ
วิชาที่ศึกษา ความแตกต่าง

2. หาค่าเฉลี่ยของค่าตอบที่รวบรวมมาได้ แล้วเปลี่ยนเป็นตัวเลขด้วยวิธีมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนน (Weight) เป็น 5 ระดับตามวิธีการของไลเคอร์ท (Likert) กล่าวคือ กำหนดคะแนนดังนี้

มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มาก ให้ 4 คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

น้อย ให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน¹

นำคะแนนที่แจกแจงแล้วมาหาค่าเฉลี่ย จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

¹John W. Best, Research in Education (New Delhi: Prentice Hall of India, 1963), pp. 104-05.

เมื่อ	\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ย
	f	=	ความถี่
	X	=	คะแนนตามลำดับคือ 5, 4, 3, 2, 1
	N	=	จำนวนผู้ตอบปัญหาแต่ละข้อ ¹

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วตีความหมายค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบแต่ละข้อดังนี้

$$4.6 - 5.0 = \text{มากที่สุด}$$

$$3.6 - 4.5 = \text{มาก}$$

$$2.6 - 3.5 = \text{ปานกลาง}$$

$$1.6 - 2.5 = \text{น้อย}$$

$$1 - 1.5 = \text{น้อยที่สุด}$$

หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบแต่ละข้อ

โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left[\frac{\sum fX}{N}\right]^2}$$

เมื่อ	$S.D.$	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบแต่ละข้อ
	f	=	ความถี่
	X	=	คะแนนตามลำดับคือ 5, 4, 3, 2, 1
	N	=	จำนวนผู้ตอบปัญหาแต่ละข้อ ²

3. เมื่อได้กำหนดข้อมูลที่รวบรวมมาได้เป็นตัวเลขแล้วก็นำเสนอในรูปของตารางและคำบรรยาย

ไประครอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 3; นครหลวง-กรุงเทพฯธนบุรี: ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 40.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 1,847 ชุด เป็นคำตอบของ
 ผู้สอนวิชาชีพไร้ห้องสมุดที่เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง 30 ชุด
 และเป็นคำตอบแบบสอบถามของนิสิตนักศึกษาซึ่งเรียนวิชาดังกล่าวนี้ในภาคการศึกษาต้นของ
 ปีการศึกษา 2517 ในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง 1,817 ชุด ผู้เขียนได้ดำเนินการวิเคราะห์
 ข้อมูลตามวิธีการที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้สอนและนิสิตนักศึกษา

ผู้สอนวิชาชีพไร้ห้องสมุด 24 ใน 30 คนเป็นหญิง เป็นชายเพียง 6 คนเท่านั้น
 และจากผู้สอน 30 คนนี้ 25 คนมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ และอีก 5 คนมีตำแหน่งเป็น
 บรรณารักษ์

ผู้สอน 18 คนมีวุฒิปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ รองลงมา 8 คน
 มีวุฒิปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ นอกจากนี้อีก 4 คนมีวุฒิปริญญาตรี และอนุปริญญา
 บรรณารักษศาสตร์ หรือประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาบรรณารักษศาสตร์ รายละเอียด
 ดังกล่าวนี้และเรื่องอื่น ๆ ของผู้สอนแสดงไว้ในตารางที่ 12 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนผู้สอนวิชาวิธีสอนของสมุค จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิ อายุ และประสบการณ์ในการสอนวิชาวิธีสอนของสมุค

จำนวน ผู้สอน (คน)	เพศ	ตำแหน่ง		วุฒิ			อายุ (ปี)			ประสบการณ์ในการสอน (ปี)						
		ชาย	หญิง	อา จรรย์	บรรณ รักษ์	ปริญญา ตรี วิทยาศา วทยา บรรณ รักษ์ ศาสตร	ปริญญา ตรี วิทยาศา วทยา บรรณ รักษ์ ศาสตร นิย บัตรชั้นสูง วิชา บรรณ รักษ์ ศาสตร	ปริญญา โทสาขา วิชา บรรณ รักษ์ ศาสตร	สูง สุด	ต่ำ สุด	เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	สูง สุด	ต่ำ สุด	เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน
จุฬาลงกรณ์	7	0	7	7	0	4	0	3	37	24	28.57	5.12	10	$\frac{1}{3}$	4.95	3.21
ธรรมศาสตร์	2	0	2	2	0	1	0	1	40	23	31.50	8.49	4	2	3.00	1.00
เกษตรศาสตร์	2	0	2	0	2	0	0	2	30	29	29.50	0.50	4	4	4.00	0.00
ศิลปากร	2	0	2	1	1	2	0	0	29	25	27.00	2.00	4	$\frac{1}{3}$	2.17	1.84
เชียงใหม่	6	2	4	6	0	1	2	3	40	26	34.34	5.70	11	3	6.17	2.79
ขอนแก่น	3	2	1	1	2	0	0	3	49	29	37.67	8.38	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$	0.33	0.00
สงขลานครินทร์	1	1	0	1	0	0	1	0	32	32	32.00	0.00	6	6	6.00	0.00
รามคำแหง	5	1	4	5	0	0	1	4	41	28	36.40	4.67	4	2	3.40	0.80
ศรีนครินทรวิโรฒ																
ประสานมิตร	2	0	2	2	0	0	0	2	35	35	35.00	0.00	3	2	2.50	0.50
รวม	30	6	24	25	5	8	4	18								

ผู้สอนดังกล่าวนี้ นอกจากสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดแล้ว บางคนต้องสอนวิชาอื่นและ
 ต้องช่วยงานของห้องสมุดอีกด้วย กล่าวคือ นอกจากการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดแล้ว ผู้สอน
 ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต้องสอนวิชาอื่น ๆ อีกด้วย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ต้องช่วยงาน
 ของห้องสมุดด้วย ผู้สอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร จำนวน 2 คน และ 1 คนตามลำดับ ต้องช่วยงานของห้องสมุด อีก 5 คน
 และ 1 คนตามลำดับนั้น ต้องช่วยงานของห้องสมุดและสอนวิชาอื่นด้วย ส่วนผู้สอนในมหา-
 วิทยาลัยเชียงใหม่ 2 คน ต้องสอนวิชาอื่น ๆ ด้วย และผู้สอนอีก 3 คนสอนวิชาวิธีใช้ของ
 สมุดอย่างเดียว ดังปรากฏในตารางที่ 13 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 การปฏิบัติงานของผู้สอนวิชาชีพไฮทองสมุก

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	การปฏิบัติงาน				
	1	2	3	4	รวม
จุฬาลงกรณ์	0	0	2	5	7
ธรรมศาสตร์	0	2	0	0	2
เกษตรศาสตร์	0	0	2	0	2
ศิลปากร	0	0	2	0	2
เชียงใหม่	3	2	0	1	6
ขอนแก่น	0	0	3	0	3
สงขลานครินทร์	0	0	1	0	1
รามคำแหง	0	0	0	5	5
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	0	0	1	1	2
รวม	3	4	11	12	30

- หมายเหตุ
- 1 = สอนวิชาชีพไฮทองสมุกอย่างเดียว
 - 2 = สอนวิชาชีพไฮทองสมุกและวิชาอื่น
 - 3 = สอนวิชาชีพไฮทองสมุกและช่วยงานของห้องสมุก
 - 4 = สอนวิชาชีพไฮทองสมุก ช่วยงานของห้องสมุกและสอนวิชาอื่น

ในด้านการศึกษารวมของผู้สอนเกี่ยวกับวิธีสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดนั้น ผู้สอน 26 คนจากผู้สอนทั้งสิ้น 30 คน ไม่เคยได้รับการศึกษารวมเกี่ยวกับวิธีสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดโดยเฉพาะ แต่ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากการอ่านหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชานี้ ศึกษาหลักการสอนและวิธีสอนโดยทั่วไป แล้วนำมาประยุกต์ให้เข้ากับเนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุดและสังเกตการสอนของผู้สอนคนอื่น ๆ ตลอดจนฟังคำวิจารณ์ของนิสิตนักศึกษา แล้วนำความคิดเห็นมาเป็นแนวทางในการสอน

ผู้สอน 2 คน ได้แก่อุสอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่นแห่งละ 1 คน ได้รับการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้จากมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมิชิแกน และมหาวิทยาลัยเคสเวสเทิร์น รีเสิร์ฟ (Case Western Reserve University) ตามลำดับ ใช้เวลาศึกษา 1 ภาคการศึกษา (semester) เป็นระยะเวลา 4 เดือน นอกจากนี้ผู้สอนอีก 2 คนได้แก่อุสอนในคณะอักษรศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แห่งละ 1 คน ได้ศึกษาวิชา "วิธีสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์" (Teaching Methods in Librarianship) ที่แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ มัณฑลพิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา

ผู้สอน 12 คนในจำนวน 30 คนมีความคิดเห็นต่อการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดว่าชอบสอนวิชานี้มาก ผู้สอน 8 คนชอบสอนวิชานี้เนื่องมาจากความรักในวิชาบรรณารักษศาสตร์ ผู้สอน 7 คนให้เหตุผลอื่น ๆ ได้แก่ ผู้สอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แห่งละ 1 คนให้เหตุผลตามลำดับว่า ไม่มีความชอบในการสอนวิชานี้เป็นพิเศษ แต่เป็นการสอนความหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น และชอบสอนวิชานี้เพราะเป็นวิชาที่ให้ประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2 คนชอบสอนวิชานี้เพราะอยากให้เห็นลึกลงไปเรียนวิธีใช้ของสมุดเพื่อให้สามารถใช้หนังสือและเอกสารต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ และผู้สอนในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีก 3 คนชอบสอนวิชานี้ปานกลาง นอกจากนี้ผู้สอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1 คนไม่ชอบสอนวิชานี้เพราะถูกบังคับให้สอน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร แห่งละ 1 คนไม่ชอบสอนวิชานี้เพราะนักศึกษามองไม่เห็นความสำคัญของวิชานี้และให้ความสนใจต่อวิชานี้น้อยมาก

สำหรับการปรับปรุงการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดนั้น ผู้สอน 22 คนใน 30 คน พยายามปรับปรุงการสอนอยู่เรื่อย ๆ เท่าที่เวลาจะอำนวย และผู้สอนอีก 8 คนกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนนิสิตนักศึกษาซึ่งได้เรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดและเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร 1,817 คน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 61.75 เป็นหญิง เป็นชายเพียงร้อยละ 38.25 เท่านั้น

นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 85.31 ไม่เคยเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดมาก่อนที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย และนิสิตนักศึกษาเพียงร้อยละ 14.69 เคยเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดในชั้นมัธยมศึกษามาก่อนที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย

การที่นิสิตนักศึกษาเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งนั้น นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 95.60 เรียนเพราะเป็นวิชาบังคับ นิสิตนักศึกษาเพียงร้อยละ 4.40 เลือกเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดด้วยเหตุผลดังนี้คือ ต้องการเรียนรู้วิธีใช้ของสมุดที่ถูกต้องซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าประกอบการศึกษาเล่าเรียนในปัจจุบัน และต่อไปภายหน้า วิชาวิธีใช้ของสมุดให้หน่วยกิตมากจึงได้เลือกเรียน นอกจากนี้มีเหตุผลว่า นิสิตนักศึกษาไม่ได้เลือกเรียนเอง แต่ภาควิชาจัดให้ลงทะเบียนเรียนวิชานี้ เพราะถ้าเลือกวิชาอื่นเรียนแล้วไม่สามารถจะจัดการวางเรียนได้ครบ

วิธีการเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยรวมค่าแห่งนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 90.29 เข้าชั้นรับฟังคำบรรยาย นักศึกษาอีกร้อยละ 9.71 ไม่เข้าชั้นรับฟังคำบรรยาย สาเหตุที่ไม่เข้าชั้นรับฟังคำบรรยายคือ วิชาวิธีใช้ของสมุดเป็นวิชาที่นำเมื่อ ใหหน่วยกิตน้อยจึงไม่สนใจเข้าเรียน เป็นวิชาที่ง่ายสามารถศึกษาจากตำราได้ด้วยตนเอง เข้าเรียนไม่ทันเนื่องจากที่พักอยู่ห่างไกลมหาวิทยาลัย และกำหนดเรียนวิชานี้ตั้งแต่เวลา 07.30 น. เป็นเวลาที่เข้าเกินไป นอกจากนี้มีเหตุผลว่า ไม่มีที่นั่งเรียนเพียงพอ เมื่อไปถึงห้องบรรยายปรากฏว่าที่นั่งเรียนเต็มหมดแล้วจึงไม่เข้าชั้นรับฟังคำบรรยาย

การเรียนในมหาวิทยาลัยนั้น นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสใช้ของสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าตามที่อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ได้แนะนำหรือสั่งงาน ตามตารางที่ 14 ต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยนำหนักกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บัณฑิตนักศึกษามีโอกาสได้ใช้ของสมุด

กิจกรรมที่ส่งเสริมให้บัณฑิตนักศึกษามีโอกาสได้ใช้ของสมุด	บัณฑิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย														
	จุฬาลงกรณ์			ธรรมศาสตร์			เกษตรศาสตร์			ศิลปากร			เชียงใหม่		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	3.70	0.82	มาก	3.85	0.80	มาก	3.29	1.12	ปานกลาง	3.84	0.87	มาก	3.61	0.88	มาก
2	3.44	0.97	ปานกลาง	3.69	0.75	มาก	2.58	1.13	ปานกลาง	3.22	1.05	ปานกลาง	3.03	1.17	ปานกลาง
3	2.34	0.88	น้อย	2.46	0.97	น้อย	2.27	1.01	น้อย	2.57	0.97	ปานกลาง	2.44	0.99	น้อย
4	3.01	0.94	ปานกลาง	2.77	0.73	ปานกลาง	2.69	1.03	ปานกลาง	3.31	1.11	ปานกลาง	2.88	0.96	ปานกลาง
5	3.11	1.06	ปานกลาง	3.08	1.19	ปานกลาง	3.04	1.17	ปานกลาง	3.67	1.06	มาก	3.23	0.99	ปานกลาง
6	1.67	0.92	น้อย	2.00	0.91	น้อย	1.49	0.94	น้อยที่สุด	1.91	0.94	น้อย	1.88	0.96	น้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสได้ใช้ห้องสมุด	นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย											
	ขอนแก่น			สงขลาครินทร์			รามคำแหง			ประสานมิตร		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	3.81	0.75	มาก	3.71	0.75	มาก	3.41	0.95	ปานกลาง	4.02	0.69	มาก
2	3.69	0.87	มาก	3.57	0.96	มาก	2.16	1.14	น้อย	3.08	1.22	ปานกลาง
3	2.56	1.09	ปานกลาง	2.32	0.81	น้อย	2.06	0.92	น้อย	2.35	0.92	น้อย
4	2.75	1.00	ปานกลาง	2.89	0.72	ปานกลาง	2.07	1.05	น้อย	3.53	0.85	ปานกลาง
5	2.63	0.62	ปานกลาง	3.15	0.69	ปานกลาง	1.14	0.47	น้อยที่สุด	4.01	0.79	มาก
6	2.06	1.18	น้อย	1.96	0.74	น้อย	1.03	0.25	น้อยที่สุด	2.32	0.93	น้อย

- หมายเหตุ
- 1 = อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ได้แนะนำหนังสืออ่านประกอบในวิชานั้น ๆ ให้นักศึกษานิสิต
 - 2 = อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ แจกรายชื่อหนังสืออ่านประจำวิชาให้นักศึกษานิสิต
 - 3 = อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ เล่าเนื้อหาสั้น ๆ เกี่ยวกับหนังสือที่ได้นำมาให้นักศึกษานิสิตฟัง
 - 4 = ในการเรียน อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ จะไม่สอนเนื้อหาทั้งหมดด้วยตนเอง แต่จะแบ่งเนื้อหาบางส่วนให้นักศึกษานิสิตไปค้นคว้าเองจากห้องสมุด
 - 5 = อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ให้นักศึกษานิสิตเขียนรายงานเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งในวิชานั้นส่ง โดยให้นักศึกษานิสิตค้นคว้าในห้องสมุด
 - 6 = อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ให้นักศึกษานิสิตรายงานเนื้อหาโดยย่อของหนังสือที่กำหนดให้ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดด้วยปากเปล่าในชั้นเรียน

ตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่า โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตนักศึกษาที่มีความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ได้แนะนำหนังสืออ่านประกอบในวิชานั้น ๆ ให้ตนอยู่ในระดับมาก นอกจากนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นว่าเรื่องนี้อยู่ในระดับปานกลาง และโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ แจกรายชื่อหนังสืออ่านประจำวิชาให้ตนในระดับปานกลาง นอกจากอาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงกระทำกิจกรรมนี้น้อย

โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนวิชาการต่าง ๆ เล่าเนื้อหาสั้น ๆ เกี่ยวกับหนังสือที่ได้แนะนำให้นิสิตนักศึกษาฟังน้อย นอกจากนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ได้กระทำกิจกรรมนี้ปานกลาง และในการเรียนอาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ จะไม่สอนเนื้อหาทั้งหมดด้วยตนเอง แต่จะแบ่งเนื้อหาบางตอนให้นิสิตนักศึกษาไปค้นคว้าเองจากห้องสมุดบ้างปานกลาง นอกจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้กระทำกิจกรรมนี้น้อย

ในการให้นิสิตนักศึกษาเขียนรายงานเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งในวิชานั้นส่งโดยให้นักศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดนั้น โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ให้นิสิตนักศึกษากระทำกิจกรรมนี้ปานกลาง นอกจากนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความเห็นว่าตนได้กระทำกิจกรรมดังกล่าวนี้มาก และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงได้กระทำกิจกรรมนี้น้อยที่สุด

นอกจากนี้โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตนักศึกษาที่มีความเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ให้ตนรายงานเนื้อหาโดยย่อของหนังสือที่กำหนดให้ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดด้วยปากเปล่า ในชั้นเรียนน้อยที่สุด และน้อย

ตอนที่ 2 ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีใช้ห้องสมุดเป็นสิ่งที่กำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอนวิชานี้ ซึ่งต้องมีความเหมาะสมสำหรับนิสิตนักศึกษา และผู้สอนต้องเข้าใจความมุ่งหมายของวิชาดังกล่าวนี้จึงจะสามารถจัดเตรียมเนื้อหาอุปกรณ์การสอน กิจกรรมเพื่อให้นักเรียน

การสอนบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่วางไว้ จากการสำรวจผู้สอนและนิสิตนักศึกษาเข้าใจ
ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีใช้ของสมุด ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะ-
สมของความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาดังกล่าวนี้ ดังปรากฏในตารางที่ 15 และ 16 ต่อ
ไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

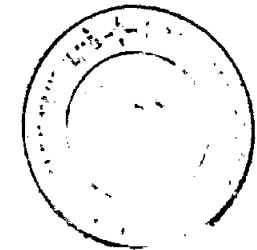
ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเข้าใจและความเหมาะสมของความมุ่งหมายของหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้สอน

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	ความเข้าใจและความเหมาะสมของความมุ่งหมายของหลักสูตร														
	1			2			3			4			5		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์															
คณะอักษรศาสตร์	4.20	0.84	มาก	4.40	0.55	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด	3.80	0.45	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด
คณะรัฐศาสตร์	3.50	0.71	ปานกลาง	4.50	0.71	มาก	4.00	0.00*	มาก	4.50	0.71	มาก	4.00	1.41	มาก
ธรรมศาสตร์	4.50	0.71	มาก	5.00	0.00 ⁰	มากที่สุด	5.00	0.00 ⁰	มากที่สุด	5.00	0.00 ⁰	มากที่สุด	5.00	0.00 ⁰	มากที่สุด
เกษตรศาสตร์	4.00	0.00*	มาก	4.00	0.00*	มาก	4.00	0.00*	มาก	4.00	0.00*	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง
ศิลปากร	4.50	0.71	มาก	4.00	0.00*	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.50	0.71	มาก	4.50	0.71	มาก
เชียงใหม่															
LS 103	4.60	0.89	มากที่สุด	4.60	0.89	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก	4.20	0.84	มาก
LS 107	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	5.00	0.00**	มากที่สุด	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	ความเข้าใจและความเหมาะสมของความมุ่งหมายของหลักสูตร														
	1			2			3			4			5		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
ขอนแก่น	4.33	0.58	มาก	3.33	0.58	ปาน กลาง	4.33	0.58	มาก	4.00	1.00	มาก	4.33	0.58	มาก
สงขลานครินทร์	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.00	0.00*	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.00	0.00*	มาก	4.00	0.00*	มากที่สุด
รามคำแหง	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
ประสานมิตร	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.00	1.41	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.50	0.71	มาก	4.00	1.41	มาก

- 1 = ผู้สอนได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีใช้ของสมุด
- 2 = ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีใช้ของสมุดที่กำหนดไว้นั้น มีความชัดเจน
- 3 = เมื่อเริ่มสอนวิชาวิธีใช้ของสมุด ผู้สอนได้บอกให้นิสิตนักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชานี้
- 4 = ผู้สอนเห็นว่าเนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุดสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชานี้
- 5 = ผู้สอนเห็นว่าความมุ่งหมายของการเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดเหมาะสมกับระดับชั้นของนิสิตนักศึกษา

หมายเหตุ * S.D. = 0 ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน
 ** S.D. = 0 ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเข้าใจและความเหมาะสมของความมุ่งหมายของหลักสูตรตามความคิดเห็นของ
นิสิตนักศึกษา

นิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย	ความเข้าใจและความเหมาะสมของความมุ่งหมายของหลักสูตร											
	1			2			3			4		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์												
คณะอักษรศาสตร์	4.01	0.59	มาก	3.89	0.49	มาก	4.24	0.73	มาก	3.75	0.76	มาก
คณะรัฐศาสตร์	4.07	0.51	มาก	3.96	0.39	มาก	4.16	0.77	มาก	3.69	0.71	มาก
ธรรมศาสตร์	3.46	0.66	ปานกลาง	3.46	0.66	ปานกลาง	4.00	1.00	มาก	3.92	0.49	มาก
เกษตรศาสตร์	3.58	0.71	มาก	3.56	0.71	มาก	4.00	1.09	มาก	3.60	1.08	มาก
ศิลปากร	3.75	0.65	มาก	3.73	0.65	มาก	4.31	0.79	มาก	4.02	0.64	มาก
เชียงใหม่												
LS 103	3.51	0.61	ปานกลาง	3.51	0.61	ปานกลาง	4.35	0.71	มาก	4.08	0.61	มาก
LS 107	3.90	0.57	มาก	3.90	0.57	มาก	4.10	0.87	มาก	4.20	0.42	มาก
ขอนแก่น	4.13	0.50	มาก	4.12	0.50	มาก	4.50	0.73	มาก	4.00	0.63	มาก
สงขลานครินทร์	3.79	0.61	มาก	3.79	0.61	มาก	4.36	0.72	มาก	3.97	0.66	มาก
รามคำแหง	3.46	0.69	ปานกลาง	3.45	0.68	ปานกลาง	4.28	0.84	มาก	4.00	0.69	มาก
ประสานมิตร	4.12	0.61	มาก	4.09	0.59	มาก	4.38	0.71	มาก	3.99	0.76	มาก

- 1 = ผู้สอนวิชาชีพชี้แจงอย่างสมบูรณ์ โดยบอกให้นิสิตนักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชานี้
- 2 = ถ้าผู้สอนวิชาชีพชี้แจงอย่างสมบูรณ์โดยบอกให้นิสิตนักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชานี้แล้ว นิสิตนักศึกษาก็เข้าใจ
- 3 = นิสิตนักศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายของการเรียนวิชาชีพชี้แจงอย่างสมบูรณ์เหมาะสมกับระดับชั้นของตน

- 4 = นิสิตนักศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาชีพของสมบูรณ์มีส่วนช่วยให้ตนบรรลุผลตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิชานี้

ตารางที่ 15 โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนได้ศึกษาและทำความเข้าใจมากเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีใช้ห้องสมุด นอกจากผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีใช้ห้องสมุดปานกลาง และโดยเฉลี่ยแล้วมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีใช้ห้องสมุดที่กำหนดไว้ นั้นมีความชัดเจนมาก นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่นเห็นว่าชัดเจนปานกลาง

เมื่อเริ่มสอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดนั้น โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนได้บอกให้นิสิตนักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชานี้มากที่สุด และผู้สอนเห็นว่า เนื้อหาของวิชาวิธีใช้ห้องสมุดสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาดังกล่าวนี้มาก

นอกจากนี้แล้วผู้สอนยังเห็นว่า ความมุ่งหมายของการเรียนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดเหมาะสมกับระดับชั้นของนิสิตนักศึกษามาก นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เห็นว่าเหมาะสมปานกลาง

ตารางที่ 16 ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตนักศึกษามีความเห็นว่าผู้สอนได้บอกให้ตนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดมาก และตนก็มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของวิชาดังกล่าวนี้มากด้วย นอกจากนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 103 มีความเห็นว่าทั้งสองเรื่องดังกล่าวนี้อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนเรื่องความเหมาะสมของความมุ่งหมายของการเรียนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดกับระดับชั้นของนิสิตนักศึกษา และเนื้อหาของวิชาวิธีใช้ห้องสมุดมีส่วนช่วยให้นิสิตนักศึกษารวบรวมติดตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิชานั้น โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตนักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องทั้ง 2 ดังกล่าวนี้อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เนื่องจากเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาชีพใช้ของสมมุติของแต่ละมหาวิทยาลัยนั้น บางแห่งกำหนดไว้เท่ากัน บางแห่งกำหนดไว้มากน้อยต่างกัน ผู้สอนและนิสิตนักศึกษาได้ แสดงความคิดเห็นในเรื่องความพอดีของเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และเห็นว่าควรมีการ เพิ่มหรือลดชั่วโมงเรียนวิชานี้ ตามตารางที่ 17 และ 18 ต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอดีของเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาชีพ ใช้ของสมมุติตามความคิดเห็นของผู้สอนและนิสิตนักศึกษา

มหาวิทยาลัย	น้ำหนักความพอดีของเวลาในหลักสูตร					
	ผู้สอน			นิสิตนักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์						
คณะอักษรศาสตร์	3.60	0.89	มาก	3.75	0.92	มาก
คณะรัฐศาสตร์	2.00	1.41	น้อย	3.49	0.92	ปานกลาง
ธรรมศาสตร์	4.50	0.71	มาก	3.56	1.13	มาก
เกษตรศาสตร์	2.00	0.00*	น้อย	3.44	1.02	ปานกลาง
ศิลปากร	3.00	0.00*	ปานกลาง	3.24	0.95	ปานกลาง
เชียงใหม่						
LS 103	4.20	0.84	มาก	3.63	0.87	มาก
LS 107	2.00	0.00**	น้อย	2.60	1.07	ปานกลาง
ขอนแก่น	3.67	0.58	มาก	3.75	0.86	มาก
สงขลานครินทร์	4.00	0.00**	มาก	3.68	0.79	มาก
รามคำแหง	2.60	0.89	ปานกลาง	3.41	0.99	ปานกลาง
ประสานมิตร	4.00	0.00*	มาก	3.63	0.85	มาก

หมายเหตุ *S.D. = 0 ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน
 **S.D. = 0 ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ตารางที่ 18 จำนวนนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาวิชาวิชาชีพของสมศก

	จุฬาลงกรณ์ อักษรศาสตร์		รัฐศาสตร์		ธรรมศาสตร์		เกษตรศาสตร์		ศิลปากร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ลทมาก	1	0.44	0	0	0	0	0	0	0
ลทเล็กน้อย	12	5.24	0	0	0	0	0	0	0	0
ไม่ทของลทและเพิ่ม	189	82.53	29	25.00	6	46.16	24	43.64	88	42.11
เพิ่มเล็กน้อย	23	10.04	85	73.28	5	38.46	30	54.54	110	52.63
เพิ่มมาก	4	1.75	2	1.72	2	15.38	1	1.82	11	5.26
รวม	229	100.00	116	100.00	13	100.00	55	100.00	209	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา		นครินทร์		รามคำแหง		ประสานมิตร	
	LS 103		LS 107		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ								
ลดมาก	2	0.68	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ลดเล็กน้อย	29	9.93	0	0	0	0	5	2.82	0	0	0	0
ไม่ลดลงและเพิ่ม	197	67.47	3	30.00	13	81.25	131	74.01	210	39.62	58	51.33
เพิ่มเล็กน้อย	60	20.55	7	70.00	2	12.50	38	21.48	312	58.87	42	37.17
เพิ่มมาก	4	1.37	0	0	1	6.25	3	1.69	8	1.51	13	11.50
รวม	292	100.00	10	100.00	16	100.00	177	100.00	530	100.00	113	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การางที่ 17 โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนและนิสิตนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาวิธีใช้ห้องสมุดมีความพอดีในระดับมาก นอกจากผู้สอนและ นิสิตศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความเห็นว่าปานกลาง นิสิตคณะ รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และนิสิตศึกษาหา - วิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 107 มีความเห็นว่าเรื่องดังกล่าวนี้มีความพอดีปานกลาง แต่ผู้สอนมีความเห็นว่าพอดีน้อย

เมื่อคำนึงถึงความมากน้อยของเนื้อหาวิชาวิธีใช้ห้องสมุดแล้ว ผู้สอนในมหา - วิทยาลัยต่อไปนี้มีความเห็นว่า ไม่ควรลดหรือเพิ่มชั่วโมงเรียนอีก ได้แก่ ผู้สอนในคณะอักษร ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนวิชา LS 103 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวนเท่ากัน คือ 3 ใน 5 คน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 ใน 3 คน และผู้สอน ทั้งหมดในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหา วิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีจำนวน 2 คน 2 คน และ 1 คนตามลำดับ

ผู้สอนมีความเห็นว่าควรเพิ่มชั่วโมงเรียนอีกเล็กน้อย ได้แก่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัย รามคำแหงทั้งหมดซึ่งมีจำนวน 5 คน ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากรทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนแห่งละ 2 คนเท่ากัน และผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีก 1 คน

ตารางที่ 18 จะเห็นว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่มีความเห็นว่าจะไม่ต้องลดหรือ
 เพิ่มชั่วโมงเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดอีก ได้แก่ นิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 คิดเป็นร้อยละ 82.53 นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 46.16 นักศึกษา
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 103 คิดเป็นร้อยละ 67.47 นักศึกษามหาวิทยาลัย
 ขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 81.25 นิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนิสิตมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คิดเป็นร้อยละ 74.01 และ 51.33 ตามลำดับ

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีความเห็นว่าจะเพิ่มชั่วโมงเรียนอีกเล็กน้อย ได้แก่ นิสิตคณะ
 รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 73.28 นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 คิดเป็นร้อยละ 54.54 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร คิดเป็นร้อยละ 52.63 นักศึกษา
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง และนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 107 คิดเป็น
 ร้อยละ 58.87 และ 70.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เนื้อหาวิชาวิธีใช้ของสมุดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละมหาวิทยาลัยนั้น ผู้สอน
 ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดและปรับปรุงมาจนน้อยแตกต่างกัน ดังปรากฏในตารางที่ 19 และ
 ทั้งผู้สอนตลอดจนนิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา
 วิธีใช้ของสมุดตามตารางที่ 19 และ 20 ต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยนำหนักการมีส่วนร่วมในการกำหนดและปรับปรุงหลักสูตร
วิชาวิธีใช้ของสมุดและความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาตามความ
คิดเห็นของผู้สอน

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	มีส่วนร่วมในการกำหนดและปรับปรุงหลักสูตรวิชาวิธีใช้ของสมุด			เนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์						
คณะอักษรศาสตร์	4.20	0.45	มาก	3.20	0.45	ปานกลาง
คณะรัฐศาสตร์	3.50	0.71	ปานกลาง	4.00	1.41	มาก
ธรรมศาสตร์	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	4.00	0.00*	มาก
เกษตรศาสตร์	3.00	0.00*	ปานกลาง	3.00	0.00*	ปานกลาง
ศิลปากร	3.00	2.83	ปานกลาง	3.67	0.57	มาก
เชียงใหม่						
LS 103	3.60	1.67	มาก	4.25	0.50	มาก
LS 107	5.00	0.00**	มากที่สุด	3.00	0.00**	ปานกลาง
ขอนแก่น	3.00	0.00*	ปานกลาง	4.00	0.00*	มาก
สงขลานครินทร์	5.00	0.00**	มากที่สุด	4.00	0.00**	มาก
รามคำแหง	3.80	0.84	มาก	3.40	0.89	ปานกลาง
ประสานมิตร	3.50	0.71	ปานกลาง	4.00	0.00*	มาก

หมายเหตุ * S.D. = 0 ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน
** S.D. = 0 ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยนำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาวิธีใช้ของสมุดในคานสนองความสนใจและความต้องการของ
นิสิตนักศึกษาและประโยชน์ในการนำไปใช้

มหาวิทยาลัย	นำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาวิธีใช้ของสมุด											
	ตรงกับความสนใจและความต้องการของนิสิตนักศึกษา						สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียนในปัจจุบัน					
	ผู้สอน		นิสิตนักศึกษา		ผู้สอน		นิสิตนักศึกษา		ผู้สอน		นิสิตนักศึกษา	
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์												
คณะอักษรศาสตร์	3.00	0.00*	ปานกลาง	3.42	0.83	ปานกลาง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.02	0.84	มาก
คณะรัฐศาสตร์	2.50	0.71	น้อย	3.19	0.93	ปานกลาง	3.50	0.71	ปานกลาง	3.75	0.93	มาก
ธรรมศาสตร์	3.00	1.41	ปานกลาง	3.08	0.64	ปานกลาง	4.50	0.71	มาก	3.61	0.77	มาก
เกษตรศาสตร์	3.00	0.00*	ปานกลาง	3.33	0.96	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก	3.98	0.93	มาก
ศิลปากร	3.50	0.71	ปานกลาง	3.63	0.76	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.28	0.63	มาก
เชียงใหม่												
IS 103	3.20	0.84	ปานกลาง	3.52	0.81	ปานกลาง	4.40	0.89	มาก	4.21	0.76	มาก
IS 107	3.00	0.00*	ปานกลาง	3.60	1.17	มาก	4.00	0.00**	มาก	4.10	0.99	มาก
ขอนแก่น	3.67	0.58	มาก	3.69	0.47	มาก	4.67	0.58	มากที่สุด	4.50	0.52	มาก
สงขลานครินทร์	3.00	0.00*	ปานกลาง	3.65	0.73	มาก	4.00	0.00*	มาก	4.34	0.58	มาก
รามคำแหง	3.60	0.89	มาก	3.65	0.82	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	4.19	0.80	มาก
ประสานมิตร	4.50	0.71	มาก	3.67	0.82	มาก	4.50	0.71	มาก	4.30	0.71	มาก

หมายเหตุ

* S.D. = 0 ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน

** S.D. = 0 ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ตารางที่ 19 ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดและปรับปรุงหลักสูตรวิชาวิธีใช้ของสมุคในระดับปานกลางและมาก นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดและปรับปรุงหลักสูตรวิชาดังกล่าวนี้น้อยที่สุด และผู้สอนมีความเห็นว่าเนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุคมีความเหมาะสมปานกลางและมาก

ตารางที่ 20 โดยเฉลี่ยแล้วทั้งผู้สอนและนิสิตนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าเนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุคตรงกับความสนใจและความต้องการของนิสิตนักศึกษาในระดับปานกลางและมาก นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความเห็นว่าเรื่องนี้อยู่ในระดับปานกลาง แต่นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยดังกล่าวเห็นว่าอยู่ในระดับมาก ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเห็นในเรื่องเดียวกันนี้ว่าอยู่ในระดับน้อย แต่นิสิตมีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุคว่าสามารถนำไปใช้ได้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียนปัจจุบันของนิสิตนักศึกษานั้น โดยเฉลี่ยแล้วทั้งผู้สอนและนิสิตนักศึกษามีความเห็นในเรื่องนี้ในระดับมากและมากที่สุด นอกจากผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเห็นในเรื่องเดียวกันนี้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ในเรื่องความมากน้อยของเนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุคที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละมหาวิทยาลัยนั้น ผู้สอนที่มีความเห็นว่าเนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุคที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีปริมาณพอใช้ ได้แก่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ - วิโรฒ ประสานมิตร และผู้สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทั้งหมดซึ่งมีจำนวน 2 คน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

ผู้สอนที่มีความเห็นว่า เนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุคที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีค่อนข้างมาก ได้แก่ ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนวิชา LS 103 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวน 4 ใน 5 คนเท่านั้น ผู้สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง 3 ใน 5 คน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร และผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งหมด ซึ่งมีจำนวน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้สอนที่มีความเห็นว่า เนื้อหาของวิชาวิธีใช้ของสมุกที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีมากได้แก่ ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนแต่ละ 2 คน ตลอดจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 2 ใน 3 คน

นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นต่อความมากน้อยของเนื้อหาวิชาวิธีใช้ของสมุก คล้ายคลึงกันกับความเห็นของผู้สอน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 21 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อความมากน้อยของเนื้อหาวิชาของสมุคที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ความคิดเห็น	จุฬาลงกรณ์		ธรรมศาสตร์		ศิลปากร		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา		รามคำ		ประสาน							
	อักษรศาสตร์		รัฐศาสตร์		ศาสตร์		ศาสตร์		LS103		LS107		นครินทร์		แห่ง							
	จำ	รอย	จำ	รอย	จำ	รอย	จำ	รอย	จำ	รอย	จำ	รอย	จำ	รอย	จำ	รอย						
	นวน	ละ	นวน	ละ	นวน	ละ	นวน	ละ	นวน	ละ	นวน	ละ	นวน	ละ	นวน	ละ						
น้อยมาก	1	0.44	2	1.72	0	0	4	7.27	0	0	1	0.34	0	0	0	0	2	1.13	10	1.70	0	0
ค่อนข้างน้อย	23	10.04	16	13.79	5	38.46	4	7.27	37	17.70	45	15.41	3	30.00	0	0	51	28.82	33	5.63	13	11.50
พอ	34	14.85	38	32.76	6	46.16	22	40.00	51	24.40	76	26.03	1	10.00	4	25.00	94	53.11	58	9.88	58	51.33
ค่อนข้างมาก	163	71.18	52	44.83	2	15.38	23	41.82	104	49.76	144	49.32	4	40.00	12	75.00	17	9.60	282	48.04	26	23.01
มาก	8	3.49	8	6.90	0	0	2	3.64	17	8.14	26	8.90	2	20.00	0	0	13	7.34	204	34.75	16	14.16
รวม	229	100	116	100	13	100	55	100	209	100	232	100	10	100	16	100	177	100	587	100	113	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ใน 3 มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า เนื้อหาวิชา
วิธีใช้ของสมุดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีพอคิได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คิดเป็น
ร้อยละ 46.16 นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยสงขลา-
นครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 51.33 และ 53.11 ตามลำดับ

ส่วนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในอีก 6 มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิธีใช้
ของสมุดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีค่อนข้างมากเกินไป นิสิตคณะรัฐศาสตร์ นิสิตคณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 44.83 และ 71.18 ตามลำดับ นิสิตมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 41.82 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร คิดเป็นร้อยละ
49.76 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 107 และ LS 103 คิดเป็นร้อยละ
40.00 และ 49.32 ตามลำดับ นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 75.00
และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คิดเป็นร้อยละ 48.04

สำหรับความเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อความยากง่ายของเนื้อหาวิชาวิธีใช้ของสมุด
โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตนักศึกษามีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิธีใช้ของสมุดนั้นไม่ยากและไม่ง่าย

ตอนที่ 5 การสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน

ในการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุด ผู้สอน 1 คนจากจำนวนผู้สอนทั้งสิ้น 30 คนไม่ได้
เตรียมการสอน เพราะสอนจนชำนาญแล้ว ผู้สอนอีก 29 คนเตรียมการสอนด้วยวิธีที่แตก-
ต่างกันดังนี้ ผู้สอน 14 คนเตรียมการสอนเป็นรายสัปดาห์ รองลงมา 11 คนเตรียมการ
สอนก่อนเข้าสอนเป็นรายชั่วโมง ผู้สอน 1 คนเตรียมการสอนเฉพาะบทเรียนที่ยาก และ
อีก 3 คนเตรียมการสอนด้วยวิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากวิธีดังกล่าวคือ คนแรกเตรียมการสอน
ไว้ทั้งหมดในการสอนปีแรก ปีต่อ ๆ มาก็นำมาแก้ไขและเพิ่มเติมเนื้อหาให้ทันสมัย คนที่สอง
เตรียมการสอนใช้เวลาเตรียมก่อนสอนไม่เท่ากันคือ บางหัวข้อก็เตรียมก่อน 2-3 วัน บาง
หัวข้อเตรียมก่อนสอน 1 สัปดาห์ อีก 1 คนเตรียมการสอนทั้งวิชาให้เสร็จก่อนเปิดภาคการ
ศึกษา แล้วทบทวนเพิ่มเติมก่อนสอนแต่ละหัวข้ออีก เป็นรายสัปดาห์ รายละเอียดดังตาราง
ที่ 22 ต่อไปนี้

ตารางที่ 22 กำหนดการเตรียมการสอนของผู้สอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุด

กำหนดการเตรียมการสอน	จุฬาลงกรณ์- จำนวน	ธรรมศาสตร์- จำนวน	เกษตรศาสตร์- จำนวน	ศิลปากร- จำนวน	เชียงใหม่- จำนวน	ขอนแก่น- จำนวน	สงขลา- นครินทร์ จำนวน	รามคำแหง- จำนวน	ประสานมิตร- จำนวน	รวม จำนวน
เตรียมก่อนเข้าสอนเป็นราย ชั่วโมง	4	0	2	0	3	0	0	2	0	11
เตรียมเป็นรายสัปดาห์	1	1	0	1	3	3	1	2	2	14
เตรียมเฉพาะบทเรียนที่ยาก	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ไม่ได้เตรียมเพราะสอนจน ชำนาญแล้ว	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
อื่น ๆ	1	1	0	1	0	0	0	0	0	3

หมายเหตุ อื่น ๆ ได้แก่

1. เตรียมการสอนไว้ทั้งหมดในการสอนปีแรก ปีต่อ ๆ มาก็นำมาตรวจแก้ไขและเพิ่มเติมเนื้อหาให้ทันสมัย
2. เตรียมการสอนโดยใช้เวลาเตรียมล่วงหน้าไม่เท่ากัน บางหัวข้อเตรียมก่อนสอน 2-3 วัน บางหัวข้อเตรียมก่อนสอน 1 สัปดาห์
3. เตรียมการสอนทั้งวิชาให้เสร็จทันก่อนเปิดภาคเรียน แล้วทบทวนเพิ่มเติมก่อนสอนแต่ละหัวข้ออีกเป็นรายสัปดาห์

สำหรับหลักเกณฑ์ที่ผู้สอนใช้ในการเตรียมการสอนนั้น ผู้สอน 20 คนเตรียมการสอนโดยยึดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นสำคัญ รองลงมา 15 คนยึดถือเนื้อเรื่องตามโครงการสอนที่ทำไว้ 4 คนเตรียมการสอนโดยดูหัวข้อการสอนในหลักสูตร แล้วจึงพยายามรวบรวมความรู้จากหนังสือที่ว่าด้วยวิชาทั้งหลาย ๆ เล่มความหัวข้อนั้น ๆ และพยายามปรับปรุงเนื้อหาบางหัวข้อให้ทันสมัยอยู่เสมอ เช่นหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ นอกจากนี้อีก 3 คนเตรียมการสอนโดยยึดถือหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งเป็นหลัก

การเตรียมการสอนของผู้สอนด้วยวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ผู้สอน 21 คนเห็นว่าทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองขณะที่สอน รองลงมา 18 คนเห็นว่าทำให้สอนได้ดีขึ้น และอีก 2 คนเห็นว่าทำให้ประหยัดเวลาในการสอน

การจัดชั้นเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุทรมีการจัด 3 แบบ แบบแรกได้แก่จัดแบ่งนิสิต นักศึกษาออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยมีจำนวนนิสิตนักศึกษาในแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน มหาวิทยาลัยที่ได้จัดชั้นเรียนแบบนี้ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แบบที่สองไม่ได้จัดแบ่งนิสิตนักศึกษาออกเป็นกลุ่มเล็ก เพราะจำนวนนิสิตนักศึกษาที่เรียนมีจำนวนไม่มากนัก ได้แก่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น แบบที่สามไม่ได้แบ่งนิสิตนักศึกษาออกเป็นกลุ่มเล็กทั้ง ๆ ที่มีจำนวนนิสิตนักศึกษามาก มหาวิทยาลัยที่จัดชั้นเรียนแบบนี้ได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สำหรับจำนวนนิสิตนักศึกษาในแต่ละกลุ่มที่ผู้สอนเห็นว่ามีความพอดี คือกลุ่มละ 15-40 คน ซึ่งได้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 107 กลุ่มละ 15 คน นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มละ 20 คน นิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กลุ่มละ 40 คน ส่วนผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความเห็นว่า จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ได้จัดกลุ่มละ 30 คน และ 35 คน ตามลำดับนั้น มีจำนวนพอดีเมื่อสอนภาคบรรยาย แต่เมื่อให้ทำภาคปฏิบัติแล้วจำนวนนิสิตนักศึกษาแต่ละกลุ่มดังกล่าวนี้มีจำนวนมากเกินไป

จำนวนนิสิตนักศึกษาในแต่ละกลุ่มที่ผู้สอนเห็นว่ามีความมากเกินไป คือกลุ่มละ 45 คนขึ้นไป ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 103 กลุ่มละ 45 คน นิสิตคณะอักษรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มละ 50 คน และ 150 คน ตามลำดับ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กลุ่มละ 65 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัย - รามคำแหง กลุ่มละ 5,800 คน

วิธีสอนที่ใช้ในการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุคมีหลายแบบ ได้แก่ วิธีสอนแบบบรรยาย บรรยายและบอกให้จก ให้ทำแบบฝึกหัด ให้คนควาและทำรายงาน อภิปรายและเชิญวิทยากรมาบรรยาย ในการนี้ผู้สอนก็ได้ใช้วิธีสอนดังกล่าวนี้มากน้อยแตกต่างกัน และนิสิตนักศึกษาก็ได้แสดงความเห็นในเรื่องนี้ปรากฏในตารางที่ 23 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยนำหน้าวิธีสอนตามความคิดเห็นของผู้สอนและนิสิตนักศึกษา

ผู้สอนและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	วิธีสอน								
	บรรยาย			บรรยายและบอกใจจด			ให้ทำแบบฝึกหัด		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์									
คณะอักษรศาสตร์									
ผู้สอน	4.20	0.48	มาก	1.80	1.09	น้อย	3.60	0.55	มาก
นิสิต	4.09	0.76	มาก	2.41	1.01	น้อย	3.87	0.71	มาก
คณะรัฐศาสตร์									
ผู้สอน	4.00	0.00*	มาก	4.50	0.71	มาก	1.50	0.71	น้อยที่สุด
นิสิต	4.33	0.47	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	1.27	0.44	น้อยที่สุด
ธรรมศาสตร์									
ผู้สอน	4.00	1.41	มาก	2.00	1.41	น้อย	2.50	0.71	น้อย
นักศึกษา	4.15	0.80	มาก	3.54	1.19	ปานกลาง	2.38	0.87	น้อย
เกษรศาสตร์									
ผู้สอน	5.00	0.00*	มากที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	2.00	1.41	น้อย
นิสิต	3.73	0.78	มาก	2.59	1.02	น้อย	2.49	1.17	น้อย
ศิลปากร									
ผู้สอน	4.00	1.41	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง	2.50	2.12	น้อย
นักศึกษา	4.07	0.73	มาก	3.88	0.93	มาก	1.45	0.69	น้อยที่สุด

ผู้สอนและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	วิธีสอน								
	บรรยาย			บรรยายและบอกให้จัด			ให้ทำแบบฝึกหัด		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
เชียงใหม่									
LS 103									
ผู้สอน	4.80	0.45	มากที่สุด	2.20	0.84	น้อย	3.20	0.45	ปานกลาง
นักศึกษา	4.29	0.64	มาก	2.54	1.14	น้อย	2.15	0.95	น้อย
LS 107									
ผู้สอน	4.00	0.00**	มาก	2.00	0.00**	น้อย	2.00	0.00**	น้อย
นักศึกษา	4.10	0.99	มาก	2.00	0.67	น้อย	2.00	0.94	น้อย
ขอนแก่น									
ผู้สอน	4.00	1.00	มาก	2.00	1.73	น้อย	3.67	1.15	มาก
นักศึกษา	4.00	0.52	มาก	3.41	0.75	ปานกลาง	3.19	0.54	ปานกลาง
สงขลาควินทร									
ผู้สอน	4.00	0.00**	มาก	1.00	0.00**	น้อยที่สุด	3.00	0.00**	ปานกลาง
นิสิต	4.07	0.67	มาก	2.50	1.01	น้อย	2.19	0.76	น้อย
รามคำแหง									
ผู้สอน	4.80	0.45	มากที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	2.80	1.64	ปานกลาง
นักศึกษา	4.49	0.67	มาก	1.57	0.68	น้อยที่สุด	2.40	0.87	น้อย
ประสานมิตร									
ผู้สอน	4.50	0.71	มาก	3.50	0.71	ปานกลาง	3.50	0.71	ปานกลาง
นิสิต	3.71	0.84	มาก	2.63	1.01	ปานกลาง	3.42	0.85	ปานกลาง

ผู้สอนและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	วิชาสอน								
	ทัศนคติและทำรายงาน			อภิปราย			เชิญวิทยากรมาบรรยาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์									
คณะอักษรศาสตร์									
ผู้สอน	3.60	0.55	มาก	2.20	1.09	น้อย	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
นิสิต	3.31	0.95	ปานกลาง	1.87	0.91	น้อย	1.01	0.11	น้อยที่สุด
คณะรัฐศาสตร์									
ผู้สอน	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
นิสิต	1.30	0.51	น้อยที่สุด	1.05	0.22	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
ธรรมศาสตร์									
ผู้สอน	2.00	1.41	น้อย	1.50	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
นักศึกษา	2.49	0.48	น้อย	1.38	0.65	น้อยที่สุด	1.08	0.28	น้อยที่สุด
เกษตรศาสตร์									
ผู้สอน	3.00	0.00*	ปานกลาง	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
นิสิต	3.16	0.83	ปานกลาง	1.51	0.88	น้อยที่สุด	1.24	0.58	น้อยที่สุด
ศิลปากร									
ผู้สอน	2.50	2.12	น้อย	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
นักศึกษา	2.12	0.75	น้อย	1.40	0.68	น้อยที่สุด	1.19	0.44	น้อยที่สุด
เชียงใหม่									
LS 103									
ผู้สอน	3.20	0.45	ปานกลาง	1.50	0.89	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
นักศึกษา	3.12	0.93	ปานกลาง	1.43	0.77	น้อยที่สุด	1.19	0.44	น้อยที่สุด

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ผู้สอนและนิสิตศึกษามหาวิทยาลัย	วิธีสอน								
	โทรทัศน์และทำรายงาน			อภิปราย			เชิญวิทยากรมาบรรยาย		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
LS 107									
ผู้สอน นักศึกษา	3.00	0.00**	ปานกลาง	1.00	0.00**	น้อยที่สุด	1.00	0.00**	น้อยที่สุด
	2.50	1.18	น้อย	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
สอนแกน ผู้สอน นักศึกษา	3.00	1.00	ปานกลาง	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
	3.00	0.52	ปานกลาง	1.31	0.48	น้อยที่สุด	1.06	0.25	น้อยที่สุด
สงขลานครินทร์ ผู้สอน นิสิต	3.00	0.00**	ปานกลาง	1.00	0.00**	น้อยที่สุด	2.00	0.00**	น้อย
	2.99	0.78	ปานกลาง	1.49	0.64	น้อยที่สุด	1.25	0.46	น้อย
รวมค่าแห่ง ผู้สอน นักศึกษา	1.40	0.89	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.20	0.00*	น้อยที่สุด
	1.57	0.74	น้อยที่สุด	1.24	0.45	น้อยที่สุด	1.32	0.47	น้อยที่สุด
ประสานมิตร ผู้สอน นิสิต	3.50	0.71	ปานกลาง	2.00	0.00*	น้อย	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
	3.74	0.79	มาก	1.62	0.79	น้อย	1.00	0.00*	น้อยที่สุด

หมายเหตุ

*S.D. = 0 ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน
 **S.D. = 0 ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ตารางที่ 23 แสดงว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากและมากที่สุด อภิปรายและเชิญวิทยากรมาบรรยายน้อยที่สุด ซึ่งก็สอดคล้องกับความเห็นของนิสิตนักศึกษา ใ้คนควาและทำรายงานน้อยและปานกลาง นอกจากผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ใ้คนควาและทำรายงานมาก แต่นิสิตนักศึกษามีความเห็นว่าคุณสอนใช้วิธีสอนแบบนี้ปานกลาง เช่นเดียวกับผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้สอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้วิธีสอนนี้ปานกลาง แต่นิสิตนักศึกษามีความเห็นว่าคุณสอนใช้วิธีสอนดังกล่าวนี้น้อยและมากตามลำดับ

สำหรับการให้ทำแบบฝึกหัดนั้น โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนใช้วิธีสอนแบบนี้น้อย นอกจากผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้ทำแบบฝึกหัดมาก และนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ก็มีความเห็นอยู่ในระดับเดียวกับผู้สอน แต่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวนี้ปานกลาง ผู้สอนวิชา LS 103 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้ทำแบบฝึกหัดปานกลาง แต่นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีความเห็นว่าคุณสอนใช้วิธีสอนแบบนี้

นอกจากนี้ ในกาบรรยายและบอกให้จกนั้นโดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนใช้วิธีสอนแบบนี้ น้อย นอกจากผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ใช้วิธีสอนแบบบรรยายและบอกให้จกมาก แต่นิสิตในคณะนี้มีความเห็นว่าคุณสอนใช้วิธีสอนแบบนี้มากที่สุด ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้วิธีสอนแบบดังกล่าวนี้น้อย แต่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่งมีความเห็นในเรื่องนี้ในระดับปานกลาง และผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากรใช้วิธีสอนแบบเดียวกันนี้ปานกลาง แต่นักศึกษามีความเห็นว่าคุณสอนใช้วิธีสอนนี้มาก

ผู้สอนใ้ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ มากน้อยคงได้กล่าวมาแล้ว และเพื่อให้การสอนได้ผลยิ่งขึ้น ผู้สอนทั้งหมดซึ่งมีจำนวน 30 คนใ้ใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการสอนเป็นบางครั้ง และนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งก็มีความเห็นเช่นเดียวกับผู้สอนว่า ผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุดในสถาบันนั้น ๆ ใ้ใช้อุปกรณ์การสอนบ้างเป็นบางครั้ง ใ้แก่ นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นิสิตมหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 107 นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้งหมดใน แต่ละแห่งคิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน นิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 85.15 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 103 คิดเป็นร้อยละ 89.73 นิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน-มิตร คิดเป็นร้อยละ 85.88 และ 79.65 ตามลำดับ

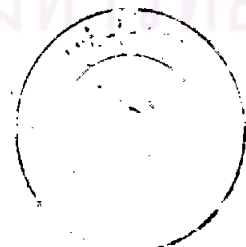
อุปกรณ์การสอนที่ใหม่ประกอบการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดโต้แ่ก่ ภาพยนตร์ फिल्मสตริป สไลด์ รูปภาพ กระดานดำ ของจริง และคู่มือการใช้ของสมุด ผู้สอนได้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวนี้ ประกอบการสอนมากน้อยต่างกัน และนิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความมาก น้อยของการใช้อุปกรณ์การสอนแต่ละชนิดของผู้สอน ดังตารางที่ 24 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักอุปกรณ์การสอนที่ผู้สอนใช้ประกอบการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุด

ผู้สอนและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	อุปกรณ์การสอน											
	ภาพยนตร์		ฟิล์มสตริป		สไลด์		รูปภาพ					
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ				
จุฬาลงกรณ์												
คณะอักษรศาสตร์												
ผู้สอน	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.80	1.30	น้อย	1.40	0.89	น้อยที่สุด	2.00	0.00 *	น้อย
นิสิต	1.02	0.13	น้อยที่สุด	1.20	0.46	น้อยที่สุด	1.09	0.28	น้อยที่สุด	2.07	1.14	น้อย
คณะรัฐศาสตร์												
ผู้สอน	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด
นิสิต	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.02	0.13	น้อยที่สุด
ธรรมศาสตร์												
ผู้สอน	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด
นักศึกษา	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.15	0.37	น้อยที่สุด
เกษตรศาสตร์												
ผู้สอน	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด
นิสิต	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.38	0.83	น้อยที่สุด
ศิลปากร												
ผู้สอน	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	2.00	0.00 *	น้อย
นักศึกษา	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.00	0.00 *	น้อยที่สุด	1.69	0.95	น้อย
เชียงใหม่												
LS 103												
ผู้สอน	1.40	0.55	น้อยที่สุด	2.20	1.30	น้อย	2.00	0.00 *	น้อย	2.00	0.00 *	น้อย
นักศึกษา	1.15	0.45	น้อยที่สุด	1.43	0.62	น้อยที่สุด	1.62	0.68	น้อย	2.14	0.91	น้อย

ผู้สอนและนิสิตศึกษามหาวิทยาลัย	อุปกรณ์การสอน											
	ภาพยนตร์			ฟิล์มสตริป			สไลด์			รูปภาพ		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
LS 107												
ผู้สอน	1.00	0.00	น้อยที่สุด	2.00	0.00	น้อย	2.00	0.00	น้อย	2.00	0.00	น้อย
นักศึกษา	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.60	0.52	น้อย	1.60	0.52	น้อย	2.50	0.85	น้อย
ขอนแก่น												
ผู้สอน	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	2.00	1.00	น้อย
นักศึกษา	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	2.37	0.88	น้อย
สงขลา												
ผู้สอน	2.00	0.00	น้อย	2.00	0.00	น้อย	1.00	0.00	น้อยที่สุด	2.00	0.00	น้อย
นิสิต	2.16	0.53	น้อย	2.26	0.51	น้อย	1.49	0.62	น้อยที่สุด	2.15	0.87	น้อย
รามคำแหง												
ผู้สอน	1.50	0.89	น้อยที่สุด	1.50	1.09	น้อยที่สุด	1.50	0.89	น้อยที่สุด	2.00	0.71	น้อย
นักศึกษา	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	2.25	0.82	น้อย
ประสานมิตร												
ผู้สอน	1.50	0.71	น้อยที่สุด	1.50	0.71	น้อยที่สุด	1.00	0.00	น้อยที่สุด	2.50	2.12	น้อย
นิสิต	1.07	0.26	น้อยที่สุด	1.28	0.45	น้อยที่สุด	1.16	0.37	น้อยที่สุด	1.58	0.80	น้อย

ผู้สอนและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	อุปกรณ์การสอน								
	กระดานดำ			ของจริง			คู่มือการใช้ของสมุด		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์									
คณะอักษรศาสตร์									
ผู้สอน	4.00	0.00*	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	2.00	1.41	น้อย
นิสิต	4.39	0.86	มาก	3.71	1.02	มาก	2.28	1.29	น้อย
คณะรัฐศาสตร์									
ผู้สอน	4.50	0.71	มาก	4.50	0.71	มาก	2.00	0.00*	น้อย
นิสิต	4.35	0.51	มาก	4.19	0.42	มาก	1.13	0.43	น้อยที่สุด
ธรรมศาสตร์									
ผู้สอน	4.00	1.41	มาก	4.00	1.41	มาก	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
นักศึกษา	4.23	0.83	มาก	3.66	0.78	มาก	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
เกษตรศาสตร์									
ผู้สอน	4.00	0.00*	มาก	4.50	0.71	มาก	2.00	0.00*	น้อย
นิสิต	4.05	1.16	มาก	3.02	1.38	ปานกลาง	2.11	1.21	น้อย
ศิลปากร									
ผู้สอน	4.50	0.71	มาก	4.50	0.71	มาก	2.00	0.00*	น้อย
นักศึกษา	4.30	0.83	มาก	4.15	0.83	มาก	2.03	1.07	น้อย
เชียงใหม่									
LS 103									
ผู้สอน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก	2.20	1.64	น้อย
นักศึกษา	4.33	0.76	มาก	4.04	0.69	มาก	1.82	0.91	น้อย

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ผู้สอนและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	อุปกรณ์การสอน								
	กระดานดำ			ของจริง			คู่มือการใช้ห้องสมุด		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
LS 107									
ผู้สอน	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	2.00	0.00**	น้อย
นักศึกษา	3.60	0.97	มาก	4.20	0.79	มาก	2.00	0.82	น้อย
ขอนแก่น									
ผู้สอน	4.33	1.15	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	2.67	2.08	ปานกลาง
นักศึกษา	4.37	0.50	มาก	4.56	0.63	มากที่สุด	3.25	0.77	ปานกลาง
สงขลา									
ผู้สอน	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	2.00	0.00**	น้อย
นิสิต	3.99	0.93	มาก	4.02	0.72	มาก	2.25	0.83	น้อย
รามคำแหง									
ผู้สอน	4.00	0.00*	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
นักศึกษา	3.97	0.89	มาก	3.81	0.79	มาก	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
ประสานมิตร									
ผู้สอน	4.50	0.71	มาก	4.00	0.00*	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง
นิสิต	4.05	0.95	มาก	3.84	0.94	มาก	3.05	1.19	ปานกลาง

หมายเหตุ *S.D. = 0 ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน

**S.D. = 0 ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ตารางที่ 24 ในการใช้อุปกรณ์การสอนนั้น โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนใช้กระดานดำมาก
 ใช้รูปภาพ ในระดับน้อยที่สุดและน้อย ใช้ภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป และสไลด์ น้อยที่สุด ซึ่งก็
 สอดคล้องกับความเห็นของนิสิตนักศึกษา ใช้อุปกรณ์ที่เป็นของจริงมาก นอกจากผู้สอนใน
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้อุปกรณ์นี้มาก แต่นิสิตเห็นว่าผู้สอนใช้อุปกรณ์ดังกล่าวไม่มากนัก
 นอกจากนี้โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนใช้คู่มือการใช้ของสมุคในระดับน้อยที่สุด และน้อยเช่นเดียวกับ
 ความเห็นของนิสิตนักศึกษา นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยศรี-
 นครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร ใช้อุปกรณ์ชนิดนี้ปานกลาง

ผู้สอนได้ใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ดังกล่าวนี้เพื่อจุดมุ่งหมายดังปรากฏในตาราง
 ที่ 25 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักจุดมุ่งหมายของการใช้อุปกรณ์การสอนของผู้สอนวิชาชีพของสมุค

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	จุดมุ่งหมายของการใช้อุปกรณ์การสอน											
	1		2		3		4					
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ				
จุฬาลงกรณ์												
คณะอักษรศาสตร์	4.20	1.30	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	3.20	1.48	มาก	3.20	1.48	ปานกลาง
คณะรัฐศาสตร์	2.50	0.71	น้อย	4.50	0.71	มาก	4.00	0.00*	มาก	4.50	0.71	มาก
ธรรมศาสตร์	3.00	0.00*	ปานกลาง	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.00	0.00*	มาก	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
เกษตรศาสตร์	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	4.00	0.00*	มาก	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
ศิลปากร	4.50	0.71	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.50	0.71	มาก	4.50	0.71	มาก
เชียงใหม่												
LS 103	4.20	0.84	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด	2.60	0.89	ปานกลาง
LS 107	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	2.00	0.00**	น้อย
ขอนแก่น	3.00	1.00	ปานกลาง	4.33	1.15	มาก	3.67	0.58	มาก	2.67	1.53	ปานกลาง
สงขลานครินทร์	3.00	0.00**	ปานกลาง	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	2.00	0.00**	น้อย
รามคำแหง	4.00	1.00	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก	4.00	1.00	มาก
ประสานมิตร	2.00	1.41	น้อย	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.50	0.71	มาก	1.50	0.71	น้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	จุดมุ่งหมายของการไขว่ปลงการสอน								
	5			6			7		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์									
คณะอักษรศาสตร์	2.60	1.52	ปานกลาง	2.80	1.09	ปานกลาง	4.40	0.55	มาก
คณะรัฐศาสตร์	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	4.00	1.41	มาก
ธรรมศาสตร์	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	4.00	0.00*	มาก
เกษตรศาสตร์	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	4.00	0.00*	มาก
ศิลปากร	4.50	0.71	มาก	4.50	0.71	มาก	4.50	0.71	มาก
เชียงใหม่									
LS 103	2.40	0.89	น้อย	2.80	1.64	ปานกลาง	4.40	0.89	มาก
LS 107	2.00	0.00**	น้อย	2.00	0.00**	น้อย	4.00	0.00**	มาก
ขอนแก่น	3.00	1.00	ปานกลาง	3.00	1.73	ปานกลาง	4.33	0.58	มาก
สงขลานครินทร์	4.00	0.00**	มาก	3.00	0.00**	ปานกลาง	4.00	0.00**	มาก
รามคำแหง	3.40	1.52	ปานกลาง	3.60	1.14	มาก	4.20	0.84	มาก
ประสานมิตร	2.50	0.71	น้อย	2.00	1.41	น้อย	4.50	0.71	มาก

หมายเหตุ	1	เมื่อกำลังสนใจของนิสิตนักศึกษา	5	พูดทวนและสรุปบทเรียน
	2	ให้ความกระจ่างในบทเรียน	6	มอบแรงในการสอนของผู้สอน
	3	เพิ่มประสบการณ์และขยายความรู้ให้แก่ นิสิตนักศึกษา	7	ให้นิสิตนักศึกษาจำบทเรียนได้แม่นยำขึ้น
	4	นำเขาสู่วิชาเรียน		
*S.D. = 0		ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน		
**S.D. = 0		ผู้ตอบเพียงคนเดียว		

ตารางที่ 25 แสดงว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อสร้างความสนใจของนิสิตนักศึกษาในระดับปานกลางและมาก นอกจากผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายนี้น้อย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้น้อยที่สุด ผู้สอนได้ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อให้ความกระจ่างในบทเรียนและให้นิสิตนักศึกษาจำบทเรียนได้แม่นยำขึ้นมากที่สุดและมากตามลำดับ และใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อเพิ่มประสบการณ์และขยายความรู้ให้แก่นิสิตนักศึกษาในระดับมาก นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายนี้น้อยที่สุด

สำหรับการใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อการนำเข้าสู่บทเรียนนั้น โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายนี้ในระดับปานกลางและมาก นอกจากผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้น้อย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้อุปกรณ์ชนิดเดียวกันนี้น้อยที่สุด

โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อทบทวนและสรุปบทเรียนในระดับปานกลางและมาก นอกจากผู้สอนวิชา LS 103 และ LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมทั้งผู้สอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายนี้น้อย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันนี้น้อยที่สุด

นอกจากนี้โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนได้ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อผ่อนคลายในการสอนของผู้สอนปานกลาง นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายนี้ในระดับมาก ผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้สอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้น้อย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันนี้น้อยที่สุด

ผู้สอนได้ใช้อุปกรณ์การสอนดังกล่าวมาแล้วแต่ละชนิด มากน้อยต่างกันเพื่อจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วนั้น ทำให้เกิดผลต่อนิสิตนักศึกษา ตามตารางที่ 26 ต่อไปนี้

ตารางที่ 26 จำนวนนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อผลของการใช้อุปกรณ์การสอนของผู้สอน

ผลของการใช้อุปกรณ์การสอน	จุฬาลงกรณ์		ธรรมศาสตร์		เกษตรศาสตร์		ศิลปากร			
	อักษรศาสตร์		รัฐศาสตร์		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
เข้าใจและสนใจบทเรียนมากขึ้น	186	38.04	80	34.48	13	44.83	44	46.31	193	35.48
ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน	89	18.20	48	20.69	5	17.24	19	20.00	131	24.08
ประหยัดเวลาในการสอนและการอธิบายของผู้สอนไ้มาก	123	25.15	62	26.72	7	24.14	17	17.89	104	19.12
การเรียนบรรลุจุดหมายที่วางไว้	78	15.95	35	15.09	3	10.34	10	10.53	105	19.30
เสียเวลาในการเรียนมากกว่าปกติ	8	1.64	0	0	0	0	2	2.11	5	0.92
อื่น ๆ	5	1.02	7	3.02	1	3.45	3	3.16	6	1.10
รวม	489	100	232	100	29	100	95	100	544	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 จำนวนนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อผลของการใช้อุปกรณ์การสอนของผู้สอน (ต่อ)

ผลของการใช้อุปกรณ์การสอน	เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลานครินทร์		รวมค่าแห่ง		ประสานมิตร			
	LS 103		LS 107		✓	✓	✓	✓	✓	✓		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เข้าใจและสนใจทเรียนมาก												
ซึ้ง	254	39.56	10	47.62	11	36.67	151	34.40	470	36.72	89	34.63
ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน	175	27.26	3	14.29	9	30.00	97	22.10	284	22.19	50	19.45
ประหยัดเวลาในการสอนและการอธิบายของผู้สอนไ้มาก	110	17.14	6	28.57	3	10.00	86	19.58	269	21.01	58	22.57
การเขียนบรรลุลูกมุงหมายที่วางไว้	96	14.95	2	9.52	6	20.00	92	20.96	241	18.83	55	21.40
เสียเวลาในการเรียนมากกว่าปกติ	2	0.31	0	0	0	0	3	0.68	0	0	0	0
อื่น ๆ	5	0.78	0	0	1	3.33	10	2.28	16	1.25	5	1.95
รวม	642	100	21	100	30	100	439	100	1,280	100	257	100

- หมายเหตุ อื่น ๆ ได้แก่
1. ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้นและสามารถจำบทเรียนได้แม่นยำขึ้น
 2. ทำให้เห็นของจริง สามารถที่จะใช้วัสดุนั้น ๆ ได้ถูกต้องเมื่อมีโอกาสเข้าไปใช้วัสดุนั้น ๆ ในห้องสมุด
 3. อุปกรณ์บางอย่างมีขนาดไม่ใหญ่พอ ทำให้นิสิตนักศึกษาที่นั่งห่างออกไปมองเห็นไม่ชัดเจน จึงไม่เกิดผลแต่ประการใดแก่นิสิตนักศึกษา
 4. ผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนน้อย จึงไม่ก่อให้เกิดผลประการใด
 5. ผู้สอนใช้เวลาแสดงอุปกรณ์การสอนน้อย จึงทำให้ไม่เข้าใจแจ่มแจ้ง

ตารางที่ 26 จะเห็นได้ว่า การใช้อุปกรณ์การสอนของผู้สอนวิชาใช้ทองสมุก ทำให้นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ให้ความเห็นอย่างอื่นทั้ง 9 มหาวิทยาลัย เข้าใจและสนใจทเรียนมากขึ้นได้แก่ นิสิตคณะอักษรศาสตร์ นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 38.04 และ 34.48 ตามลำดับ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 44.83 นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 46.31 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร คิดเป็นร้อยละ 35.48 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 103 และ LS 107 คิดเป็นร้อยละ 39.56 และ 47.62 ตามลำดับ นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 36.67 นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง นิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คิดเป็นร้อยละ 36.72, 34.40 และ 34.63 ตามลำดับ

ตอนที่ 6 การวัดผล

เพื่อเป็นการวัดผลการเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ทองสมุก ผู้สอนวิชาในแต่ละมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีการทดสอบวิชาดังกล่าวนี้ 2 ลักษณะ คือ กำหนดให้มีการทดสอบปลายภาคการศึกษาครั้งเดียว และกำหนดให้มีการทดสอบ 2 ครั้งในกลางภาคการศึกษาและปลายภาคการศึกษา

ผู้สอนที่ได้กำหนดให้มีการทดสอบวิชาวิธีใช้ทองสมุกในปลายภาคการศึกษาเพียงครั้งเดียวได้แก่ ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผู้สอนที่ได้กำหนดให้มีการทดสอบวิชาวิธีใช้ทองสมุกในกลางภาคการศึกษาและปลายภาคการศึกษาได้แก่ ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนวิชา LS 103 และ LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ส่วนผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่ได้กำหนดให้มีการทดสอบวิชานี้เพราะคัดสรรผลการเรียนวิชาดังกล่าวนี้จากรายงานที่มอบหมายให้นิสิตทำส่ง

จากการสอบถามนิสิตนักศึกษาถึงกำหนดการทดสอบวิชาวิธีใช้ของสมุดในแต่ละมหาวิทยาลัย นิสิตนักศึกษาทั้งหมดก็ได้บอกถึงกำหนดการทดสอบวิชาดังกล่าวนี้ตรงตามผู้สอนดังกล่าวมาแล้วทุกแห่ง

ถ้าทดสอบนิสิตนักศึกษาตามกำหนดต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนี้ ผู้สอนคิดว่าให้ประโยชน์ในทาง วัตถุประสงค์สอน วัตถุประสงค์เรียนของนิสิตนักศึกษา นำไปปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อให้นิสิตนักศึกษาศนใจเรียนเสมอมาจนจบ ดังตารางที่ 27 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักประโยชน์ของการทดสอบนิสิตนักศึกษา

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	ประโยชน์ของการทดสอบ											
	วัดผลการสอน			วัดผลการเรียนของนิสิตนักศึกษา			นำไปปรับปรุงการเรียนการสอน			เพื่อให้นิสิตนักศึกษาสบายใจเรียนเสมอ		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์												
คณะอักษรศาสตร์	4.20	0.84	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	3.60	1.52	มาก	3.40	0.89	ปานกลาง
คณะรัฐศาสตร์	3.50	0.71	ปานกลาง	4.00	0.00*	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง	-	-	-
ธรรมศาสตร์	4.00	0.00*	มาก	4.00	0.00*	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง	-	-	-
ศิลปากร	3.00	0.00*	ปานกลาง	5.00	0.00*	มากที่สุด	3.00	0.00*	ปานกลาง	-	-	-
เชียงใหม่												
LS 103	3.80	0.45	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด	3.60	0.89	มาก	3.40	0.89	ปานกลาง
LS 107	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	3.00	0.00**	ปานกลาง	4.00	0.00**	มาก
ขอนแก่น	3.67	0.58	มาก	4.00	0.00*	มาก	4.00	0.00*	มาก	3.67	0.58	มาก
สงขลานครินทร์	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก	-	-	-
รามคำแหง	3.80	0.45	มาก	4.00	0.00*	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง	-	-	-
ประสานมิตร	4.50	0.71	มาก	4.50	0.71	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง	-	-	-

หมายเหตุ * S.D. = 0 ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน
 ** S.D. = 0 ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ตารางที่ 27 ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนมีความเห็นว่า การทดสอบให้
 ประโยชน์ในด้านวัดผลการสอนของตนมาก นอกจากผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ-
 มหาวิทยาลัย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเห็นคือเรื่องนี้ในระดับปานกลาง
 เป็นการวัดผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาดีมากและมากที่สุด เป็นประโยชน์ในการนำไป
 ปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อให้ นิสิตนักศึกษาสนใจเรียนเสมอปานกลางและมาก

ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรม-
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไม่ได้ให้ความเห็นในเรื่องประโยชน์ของ
 การทดสอบข้อที่ว่า เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาสนใจเรียนเสมอปานนั้น เพราะผู้สอนในมหาวิทยาลัย
 ดังกล่าวนี้อาจได้มีการทดสอบนิสิตนักศึกษาเพียงครั้งเดียวในปลายภาคการศึกษาเท่านั้น

ข้อสอบที่ใช้ทดสอบนิสิตศึกษามีหลายแบบ ได้แก่ แบบอัตนัย แบบถูก - ผิด
 แบบเลือกตอบ แบบจับคู่ แบบเติมคำหรือข้อความให้สมบูรณ์ และผู้สอนในแต่ละมหา-
 วิทยาลัยก็ได้ใช้ข้อสอบแบบต่าง ๆ เหล่านี้มากน้อยต่างกัน ดังปรากฏในตารางที่ 28
 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักแบบของข้อสอบวิชาวิธีใช้ของสมุด

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	แบบของข้อทดสอบ														
	แบบอัตนัย			แบบถูก-ผิด			แบบเลือกตอบ			แบบจับคู่			แบบเติมค่าหรือข้อ- ความไม่สมบูรณ์		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
จุฬาลงกรณ์															
คณะอักษรศาสตร์	1.00	0.00*	น้อย ที่สุด	3.80	1.09	มาก	4.00	1.00	มาก	3.60	1.34	มาก	4.20	0.84	มาก
คณะรัฐศาสตร์	1.00	0.00*	น้อย ที่สุด	1.00	0.00*	น้อย ที่สุด	5.00	0.00*	มาก ที่สุด	1.00	0.00*	น้อย ที่สุด	3.50	0.71	ปาน กลาง
ธรรมศาสตร์	5.00	0.00*	มาก ที่สุด	2.00	0.00*	น้อย ที่สุด	1.00	0.00*	น้อย ที่สุด	1.00	0.00*	น้อย ที่สุด	1.00	0.00*	น้อย ที่สุด
ศิลปากร	3.50	0.71	ปาน กลาง	3.00	1.41	ปาน กลาง	2.50	0.00*	น้อย ที่สุด	1.00	0.00*	น้อย ที่สุด	3.00	0.00*	ปาน กลาง
เชียงใหม่															
LS 103	3.40	1.34	ปาน กลาง	3.00	1.87	ปาน กลาง	3.60	1.52	มาก	2.00	0.71	น้อย ที่สุด	3.40	1.52	ปาน กลาง
LS 107	3.00	0.00*	ปาน กลาง	4.00	0.00*	มาก	4.00	0.00*	มาก	2.00	0.00*	น้อย ที่สุด	4.00	0.00*	มาก
ขอนแก่น	3.67	1.15	มาก	1.67	1.15	น้อย ที่สุด	3.33	1.53	ปาน กลาง	1.67	1.15	น้อย ที่สุด	2.67	1.53	ปาน กลาง

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	แบบของข้อทดสอบ														
	แบบอัตนัย			แบบถูก-ผิด			แบบเลือกตอบ			แบบจับคู่			แบบเติมคำหรือข้อความให้สมบูรณ์		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
สงขลานครินทร์	2.00	0.00*	น้อย	2.00	0.00*	น้อย	5.00	0.00*	มากที่สุด	3.00	0.00*	ปานกลาง	3.00	0.00*	ปานกลาง
รามคำแหง	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	2.00	1.73	น้อย	4.60	0.55	มากที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด
ประสานมิตร	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	2.00	1.41	น้อย	4.00	1.41	มาก	2.00	1.41	น้อย	2.00	1.41	น้อย

หมายเหตุ

* S.D. = 0

** S.D. = 0

ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน

ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 แสดงว่า โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนออกข้อสอบแบบอัตนัยน้อยที่สุดและปานกลาง นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ออกข้อสอบแบบนี้มากและมากที่สุดตามลำดับ ออกข้อสอบแบบถูก - ผิด น้อย นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากรและผู้สอนวิชา LS 103 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ออกข้อสอบแบบนี้ปานกลาง ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ออกข้อสอบแบบถูก - ผิด มาก ออกข้อสอบแบบเลือกตอบมากและมากที่สุด นอกจากผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่นออกข้อสอบแบบนี้ปานกลาง ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากรออกข้อสอบแบบคั่งกลาวนี้น้อย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ออกข้อสอบแบบเดียวกันนี้น้อยที่สุด

สำหรับข้อสอบแบบจับคู่กัน โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนได้ออกข้อสอบแบบนี้ น้อยที่สุดและน้อย นอกจากผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ออกข้อสอบแบบนี้มากและปานกลางตามลำดับ นอกจากนี้ผู้สอนได้ออกข้อสอบแบบเติมคำหรือข้อความให้สมบูรณ์ปานกลาง นอกจากผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ออกข้อสอบแบบนี้มาก ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ออกข้อสอบแบบนี้ น้อย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยรามคำแหงออกข้อสอบแบบคั่งกลาวนี้น้อยที่สุด

การที่ผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุดได้ออกข้อสอบแบบต่าง ๆ คั่งกลาวมาแล่นั้น เพื่อวัดความสามารถของนิสิตนักศึกษาในด้านความจำ ความเข้าใจ และความสามารถนำไปใช้ มากน้อย ดังตารางที่ 29 ต่อไปนี้

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบวิชาวิธีใช้ห้องสมุด

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	จุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ					
	วัดความจำ			วัดความเข้าใจและสามารถนำไปใช้		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จุฬาลงกรณ์						
คณะอักษรศาสตร์	3.40	0.55	ปานกลาง	4.60	0.89	มากที่สุด
คณะรัฐศาสตร์	4.00	0.00*	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด
ธรรมศาสตร์	3.50	2.12	ปานกลาง	4.50	0.71	มาก
ศิลปากร	3.00	0.00*	ปานกลาง	5.00	0.00*	มากที่สุด
เชียงใหม่						
LS 103	3.60	0.89	มาก	4.20	0.45	มาก
LS 107	4.00	0.00**	มาก	4.00	0.00**	มาก
ขอนแก่น	3.67	0.58	มาก	4.67	0.58	มากที่สุด
สงขลานครินทร์	3.00	0.00**	ปานกลาง	5.00	0.00**	มากที่สุด
รามคำแหง	3.00	0.00*	ปานกลาง	5.00	0.00*	มากที่สุด
ประสานมิตร	3.00	0.00*	ปานกลาง	4.00	0.00*	มาก

หมายเหตุ

* S.D. = 0 ผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน

** S.D. = 0 ผู้ตอบเพียงคนเดียว

ตารางที่ 29 โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนได้ออกข้อสอบเพื่อวัดความจำปานกลาง วัดความเข้าใจและสามารถนำไปใช้มากและมากที่สุด

ข้อสอบแบบต่าง ๆ ที่ผู้สอนได้ใช้เพื่อวัดความสามารถของนิสิตนักศึกษาในท่านต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนี้ ผู้สอน 29 ใน 30 คนมีความเห็นว่า ไม่ยากและไม่ง่าย ส่วนผู้สอนอีก 1 คนมีความเห็นว่า ง่าย และโดยเฉลี่ยแล้วนิสิตนักศึกษาทั้ง 9 มหาวิทยาลัยก็มีความเห็นเช่นเดียวกันกับความเห็นของผู้สอนส่วนใหญ่ว่า ข้อสอบวิชาวิธีใช้ของสมุดนั้นไม่ยากและไม่ง่าย

จากประสบการณ์ในการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดของผู้สอนและผลของการเรียนรู้ในวิชานี้ของนิสิตนักศึกษา ผู้สอน 27 คนใน 30 คน มีความเห็นว่า นิสิตนักศึกษามีความรู้วิชานี้ปานกลาง 2 คนมีความเห็นว่านิสิตนักศึกษามีความรู้ดี และอีก 1 คนมีความเห็นว่า นิสิตนักศึกษามีความรู้น้อย และโดยเฉลี่ยแล้วนิสิตนักศึกษาทั้ง 9 มหาวิทยาลัยก็มีความเห็นเช่นเดียวกับผู้สอนส่วนใหญ่ว่าคนมีความรู้ในวิชาดังกล่าวนี้ปานกลาง

ตอนที่ 7 ความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้สอน และนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุด

เนื่องจากวิชาวิธีใช้ของสมุดที่จัดสอนในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งนั้น บางแห่งกำหนดให้เป็นวิชาบังคับ บางแห่งกำหนดให้เป็นวิชาเลือก บางแห่งกำหนดให้เป็นทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก และจัดสอนในระดับชั้นที่แตกต่างกัน จากการสอบถามผู้สอน ปรากฏว่าผู้สอนทั้ง 30 คนมีความเห็นเหมือนกันว่า ควรจัดวิชานี้ให้เป็นวิชาบังคับในชั้นปีที่ 1

สำหรับความเห็นของนิสิตนักศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ นิสิตนักศึกษาทั้งหมดใน 9 มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า ควรจัดสอนวิชานี้ในชั้นปีที่ 1 และนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรกำหนดวิชาวิธีใช้ของสมุดให้เป็นวิชาบังคับ ความคิดเห็นรองลงมาเห็นว่า ควรกำหนดให้วิชาดังกล่าวนี้เป็นวิชาเลือก

นิสิตนักศึกษาที่มีความเห็นว่า ควรกำหนดวิชาวิธีใช้ของสมุดเป็นวิชาบังคับ ได้แก่ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 87.54 นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คิดเป็นร้อยละ 84.62 นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 87.27 นักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร คิดเป็นร้อยละ 94.74 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คิดเป็น ร้อยละ 89.07 นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 93.75 นิสิตมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และนักศึกษามหาวิทยาลัย รามคำแหง คิดเป็นร้อยละ 92.66, 92.04 และ 95.40 ตามลำดับ

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่เห็นว่าควรกำหนดให้วิชาดังกล่าวนี้เป็นวิชาเลือกได้แก่ นิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 13.46 นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คิดเป็น ร้อยละ 15.38 นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.73 นักศึกษามหา- วิทยาลัยศิลปากร คิดเป็นร้อยละ 5.26 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 10.93 นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 6.25 นิสิตมหาวิทยาลัยสงขลา- นครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 7.34 นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คิดเป็นร้อยละ 4.60 และ 7.96 ตามลำดับ

สำหรับเหตุผลที่นิสิตนักศึกษาได้ให้ไว้เพื่อสนับสนุนว่าควรจัดวิชาวิธีใช้ของสมุคให้ เป็นวิชาบังคับ มีดังต่อไปนี้

1. นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยยังไม่รู้จักวิธีใช้ของสมุคที่ ถูกต้อง
2. เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้รู้จักวิธีใช้ของสมุคที่ถูกต้อง จะได้ช่วยตนเองในการ ค้นคว้าหาความรู้ประกอบการศึกษาของตน เพราะการเรียนในมหาวิทยาลัยนั้น นิสิตนักศึกษา ส่วนใหญ่ต้องทำรายงาน และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง
3. เป็นการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้รู้จักค้นคว้าหาความรู้สามารถเลือกหนังสือ ประกอบการศึกษาเล่าเรียนได้ และรู้จักใช้ของสมุคให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองอย่างแท้จริง
4. เมื่อนิสิตนักศึกษาได้รู้จักวิธีใช้ของสมุคแล้ว ย่อมเป็นการลดภาระของเจ้าหน้าที่ ของสมุคในการที่จะไม่คงอธิบายวิธีใช้ของสมุคให้
5. วิชาวิธีใช้ของสมุคเป็นวิชาที่มีประโยชน์ แต่ นิสิตนักศึกษบางกลุ่มอาจจะมองไม่ เห็นความสำคัญของวิชานี้ ถ้าไม่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับแล้ว ก็จะมี นิสิตนักศึกษา เป็นจำนวน น้อยที่สนใจเลือก เรียนวิชานี้ ดังนั้นเมื่อกำหนดให้เป็นวิชาบังคับแล้ว ทำให้นิสิตนักศึกษาถูก

บังคับให้เรียนทางอ้อม แม้บางคนไม่สนใจก็ยังคงได้รับความรู้ไปบ้าง

สำหรับ เหตุผลของนิสิตนักศึกษาที่เห็นควรให้กำหนดวิชาวิธีใช้ของสมุดเป็นวิชาเลือก มีดังต่อไปนี้

1. นิสิตนักศึกษาบางคนเคยศึกษาวิชานี้มาบ้างแล้ว และสามารถใช้อะไรของสมุดได้ โดยไม่ต้องเรียนวิชานี้อีก
2. โอกาสของการใช้ของสมุดเพื่อการศึกษาคนคว่าในแต่ละคณะมีไม่เท่ากัน บางคณะไม่มีการใช้ของสมุดเพื่อการศึกษาคนคว่าเลย
3. เพื่อให้เสรีภาพแก่นิสิตนักศึกษาได้เลือก เรียนวิชานี้ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ผู้สอนจะได้มีกำลังใจสอน การที่บังคับให้นิสิตนักศึกษาเรียนวิชานี้ทำให้นิสิตนักศึกษาบางคนรู้สึก เบื่อและไม่ได้รับประโยชน์อะไรเลย

สำหรับจำนวนหน่วยกิตของวิชาวิธีใช้ของสมุดที่กำหนดไว้ในแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันบ้าง เล็กน้อย ผู้สอนบางแห่งมีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว แต่บางแห่งเห็นควรควรเพิ่มให้มากกว่าเดิม

ผู้สอนที่มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตวิชาวิธีใช้ของสมุดที่กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว ได้แก่ ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 ใน 5 คน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และผู้สอนวิชา LS 103 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งหมดซึ่งมีจำนวน 2 คน 2 คน และ 5 คน ตามลำดับ

ผู้สอนที่มีความเห็นว่า ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตให้มากกว่าเดิม ได้แก่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 ใน 3 คน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งหมดซึ่งมีจำนวนแห่งละ 1 คน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้งหมดซึ่งมีแห่งละ 2 คน และผู้สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหงทั้งหมดจำนวน 5 คน

นอกจากนี้ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งหมดซึ่งมีจำนวน 2 คน มีความเห็นว่า ควรกำหนดให้คะแนนหรือหน่วยกิตแก่วิชานี้ เพราะวิชาวิธีใช้ของสมุดที่

จัดสอนในคณะกึ่งกลางนี้เป็นวิชาที่ไม่คิดหน่วยกิต (non - credit)

ในการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุด ผู้สอนบางคนได้แจกหัวข้อวิชาและรายชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละหัวข้อ ผู้สอนบางคนไม่ได้แจก จากการสอบถามความเห็นในเรื่องนี้ปรากฏว่าจากผู้สอนทั้งสิ้น 30 คน ผู้สอน 25 คนมีความเห็นว่า จำเป็นที่ต้องแจกหัวข้อวิชา (course outline) และรายชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละหัวข้อแก่นิสิตนักศึกษา อีก 5 คนมีความเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องแจก

เหตุผลของผู้สอนที่เห็นว่าจำเป็นต้องแจกหัวข้อวิชาและรายชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละหัวข้อแก่นิสิตนักศึกษา ได้แก่ นิสิตนักศึกษาจะได้ทราบขอบเขตของวิชานี้ เป็นการช่วยให้ นิสิตนักศึกษาได้เตรียมตัวล่วงหน้าเพื่อการเรียนในชั่วโมงต่อไป ช่วยให้ นิสิตนักศึกษาสามารถติดตามเรื่องที่ผู้สอนได้สอนไปแล้วในกรณีที่ไม่ได้เข้ารับฟังการบรรยาย หรือในกรณีที่ผู้สอนอธิบายไม่แจ่มแจ้ง นอกจากนี้เพื่อจะช่วยให้ นิสิตนักศึกษาได้รู้จักค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ได้อ่านไว้ให้ช่วยตนเอง

เหตุผลของผู้สอนที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องแจกหัวข้อวิชาและรายชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละหัวข้อแก่นิสิตนักศึกษา ได้แก่ สามารถบอกควยปากเปล่าและเขียนรายชื่อหนังสือให้จดตามบนกระดานดำได้ นอกจากนี้ได้จัดพิมพ์ลงในตำราและคำสอนซึ่งนักศึกษามีเป็นส่วนตัวแล้ว ซึ่งแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ในการวัดผลวิชาวิธีใช้ของสมุด ผู้สอนในมหาวิทยาลัยบางแห่งได้เก็บคะแนนจากการทดสอบย่อย แบบฝึกหัด และรายงาน แต่ผู้สอนในมหาวิทยาลัยบางแห่งไม่ได้เก็บคะแนนเช่นนี้ จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนว่าควรเก็บคะแนนเก็บหรือไม่นั้น ปรากฏว่าผู้สอน 22 คน ใน 30 คนเห็นว่า ควรมีการเก็บคะแนนจากการทดสอบย่อย แบบฝึกหัด และรายงาน ผู้สอนอีก 8 คนเห็นว่า ไม่ควรมีการเก็บคะแนนเก็บ

เหตุผลของผู้สอนที่เห็นว่าควรมีการเก็บคะแนน ได้แก่ เป็นการกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาสนใจและตั้งใจเรียนวิชานี้มากขึ้น เพื่อจะได้ทราบถึงความสนใจและความตั้งใจเรียนของ นิสิตนักศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาบางประการที่พบได้จากคำตอบของ นิสิตนักศึกษา นอกจากนี้เป็นการฝึกให้นิสิตศึกษามีโอกาสใช้ของสมุดให้เกิดความชำนาญ และเป็น การ

วัตถุประสงค์ว่านิสิตนักศึกษาคนใดได้ใช้ของสมุด หรือประโยชน์จากการเรียนวิชานี้เพียงใด

เหตุผลของผู้สอนที่เห็นว่าไม่ควรมีการเก็บคะแนนเนื่องจาก นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ ลอกแบบฝึกหัดซึ่งกันและกัน และผู้สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่สามารถเก็บคะแนนได้ จากการทดสอบย่อย แบบฝึกหัด และรายงาน เพราะจำนวนนักศึกษาที่เรียนวิชานี้มีมากเกินไป

ผู้สอนที่มีความเห็นว่าควรมีการเก็บคะแนนจากการทดสอบย่อย แบบฝึกหัด และ รายงาน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนคะแนนเก็บไว้ดังนี้ ผู้สอน 8 ใน 22 คนมีความเห็นว่า ควรเก็บคะแนนเป็นร้อยละ 40.00 ของคะแนนทั้งหมด รองลงมา 6 คนมีความเห็นว่า ควรเก็บคะแนนเป็นร้อยละ 25.00 ของคะแนนทั้งหมด 4 คนเห็นว่า ควรเก็บคะแนนเป็นร้อยละ 20.00 ของคะแนนทั้งหมด 3 คนเห็นว่า ควรเก็บคะแนนเป็นร้อยละ 30.00 ของคะแนนทั้งหมด และอีก 1 คนเห็นว่า ควรเก็บคะแนนเป็นร้อยละ 50.00 ของคะแนนทั้งหมด

ในการดำเนินการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุดในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งนั้น ผู้สอนในมหาวิทยาลัยบางแห่งประสบปัญหาความต่าง ๆ กัน แต่ผู้สอนบางคนไม่ประสบกับปัญหาใด ๆ สำหรับปัญหาในค่านักศึกษาวิชาวิธีใช้ของสมุดนั้น ผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างต่อไปนี้

ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนวิชา LS 103 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งหมดซึ่งมีจำนวน 5 คน 5 คน 3 คน 2 คน และ 2 คน ตามลำดับ มีความเห็นว่าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาวิธีใช้ของสมุดที่ใช้อยู่

ผู้สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง 4 ใน 5 คน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งหมดซึ่งมีจำนวน 2 คน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ มีปัญหาในเรื่องดังกล่าวนี้เนื่องจากหลักสูตรวิชานี้มีเนื้อหาวิชามากไม่สัมพันธ์กับชั่วโมงสอน

ส่วนผู้สอนในคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทั้งหมดซึ่งมีจำนวน 2 และ 1 คน ตามลำดับ มีปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชา

วิธีใช้ห้องสมุดที่ใช้อยู่ เนื่องจากกำหนดให้คะแนนหรือหน่วยกิตน้อยเกินไปหรือไม่ให้เลย
นอกจากผู้สอนมีปัญหาค้นหลักสูตกรวิชาวิธีใช้ห้องสมุดแล้ว ยังมีปัญหาค้นการ
สอน ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 30 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ปัญหาในคํานการสอนของผูสอนวิชาวิธีไชของสมค

	จุฬาลงกรณ อักษร- ศาสตร	ธรรม- รัฐ- ศาสตร	เกษตร- ศาสตร	ศิลปากร	เชียงใหม่ LS103	เชียงใหม่ LS107	ขอนแก่น	สงขลา- นครินทร์	ราม- คำแหง	ประสาน- มิตร	รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
ไม่เคยประสบปัญหาใด ๆ											
เพราะการสอนคําเป็น ไปควยดี	1	1	1	0	2	2	0	0	2	1	10
ประสบปัญหาเนื่องจาก											
1. ขาดความรู้ในเรื่อง วิธีสอน	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	3
2. ขาดหนังสือและสิ่ง พิมพ์ที่ไชคนควา ประกอบบทเรียน และการสอน	0	0	0	2	1	0	0	3	1	0	7
3. การสอนเนื้อหาบาง- ตอนไม่ละเอียดคเทาที่ ควรเพราะเวลาเรียน น้อยจึงทองรับสอนให้ ทันคตามหลักสูตร	0	1	0	2	0	0	1	0	2	0	6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	จุฬาลงกรณ์ อักษร ศาสตร	ธรรม- รัฐ- ศาสตร	เกษตร- ศาสตร	ศิลปากร ศาสตร	เชียงใหม่ LS103	เชียงใหม่ LS107	ขอนแก่น	สงขลา- นครินทร์	ราม- คำแหง	ประสาน- มิตร	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
4. ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะ ตรวจแบบฝึกหัดให้เสร็จ ทันเวลา เพราะจำนวน นิสิตนักศึกษาที่สอนมีมาก เกินไป	2	0	1	0	0	3	0	0	0	0	0	5
5. นิสิตนักศึกษาลอกแบบฝึก- หัดซึ่งกันและกัน	4	0	1	0	0	3	0	1	0	0	0	9
6. อื่น ๆ	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	4

- หมายเหตุ อื่น ๆ ได้แก่
1. ในการให้นิสิตนักศึกษาทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้ง นิสิตแย่งกันใช้คู่มือรายการ หนังสืออ้างอิง ทำให้การทำแบบฝึกหัดไม่ไต่ผลเต็มที่ และทำแบบฝึกหัดเสร็จไม่ทันเวลา
 2. นิสิตนักศึกษาไม่สนใจในการเรียนวิชานี้
 3. ไม่มีโอกาสตรวจดูว่านักศึกษาเข้าใจวิธีใช้ของสมุดอย่างแท้จริงหรือไม่ ใ้ทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองหรือไม่ เพราะจำนวนนักศึกษาที่เรียนวิชานี้มีมากเกินไป

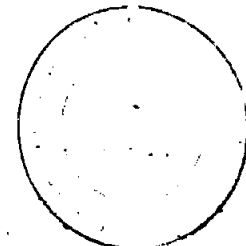
ตารางที่ 30 จะเห็นได้ว่า ผู้สอน 10 คนไม่มีปัญหาในด้านการสอนวิชาวิธีใช้
 หงส์มุก ไคแก่ ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอน
 ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แห่งละ 1 คน
 ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยรามคำแหง และผู้สอนวิชา LS 103 ในมหา-
 วิทยาลัยเชียงใหม่ อีกแห่งละ 2 คน

ผู้สอน 20 คนมีปัญหาในด้านการสอน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ไคแก่ นิสิตนักศึกษาออกแบบ
 ฝึกหัดซึ่งกันและกัน รองลงมาไคแก่ขาดหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่จะใช้ค้นคว้าประกอบบทเรียน
 และการสอน ตลอดจนการสอนเนื้อหาบางตอนไม่ละเอียดเท่าที่ควรเพราะเวลาเรียนน้อย
 จึงต้องรีบสอนเนื้อหาให้ทันตามหลักสูตร เรื่องที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดไคแก่ขาดความรู้ในเรื่อง
 วิธีสอน

สำหรับการใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการสอนวิชาวิธีใช้หงส์มุกนั้น ผู้สอนใน
 มหาวิทยาลัยบางแห่งมีปัญหาในเรื่องนี้ ปรากฏดังตารางที่ 31 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	จุฬาลงกรณ์	ธรรม-	เกษตร-	ศิลปากร	เชียงใหม่		ขอนแก่น	สงขลา-	ราม-	ประสาน-	รวม	
	อักษร- ศาสตร์	รัฐ- ศาสตร์	ศาสตร์	ศาสตร์	LS103	LS107	นครินทร์	คำแหง	มิตร			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
ไม่มีปัญหา	1	2	0	0	0	1	1	0	1	1	1	8
มีปัญหาเพราะ												
1. อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ	4	0	2	2	0	4	0	3	0	0	0	15
2. กองจ่ายเงินส่วนตัวซื้อหรือทำขึ้นเอง	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
3. สภาพห้องเรียนไม่อำนวยในการใช้อุปกรณ์	1	0	0	2	0	2	0	0	0	3	1	9
4. อุปกรณ์ที่เป็นของจริงบางอย่างเช่น หนังสืออ้างอิงล่าสุดสมัยและมีจำนวนไม่เพียงพอ	4	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	8
5. ประสบความยุ่งยากในการนำอุปกรณ์มาแสดงเพราะห้องเรียนอยู่ห่างไกล	2	0	0	2	0	1	0	1	0	1	0	7
6. ไม่มีวัสดุที่จะใช้ทำอุปกรณ์ใดอยู่ในแผนก/ภาควิชา/ห้องสมุด ที่ผู้สอนสังกัดอยู่เลย	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ปรากฏว่า ผู้สอนที่ไม่มีปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนมีจำนวน 8 คน ได้แก่ ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนในมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้สอนวิชา LS 103 และ LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แห่งละ 1 คน และผู้สอนใน คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 คน

ผู้สอนอีก 22 คนมีปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ได้แก่ อุปกรณ์ การสอนมีไม่พอเพียง รองลงมาได้แก่สภาพของห้องเรียนไม่อำนวยในการใช้อุปกรณ์ เรื่อง ที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ต้องจ่ายเงินส่วนตัวซื้อหรือทำอุปกรณ์ขึ้นเอง

นอกเหนือจากปัญหาในด้านการสอน การใช้อุปกรณ์การสอนแล้ว ผู้สอน 10 คน ใน 30 คน มีปัญหาในด้านการวัดผลวิธีใช้ของสมุด ส่วนผู้สอนอีก 20 คนไม่มีปัญหาใน การวัดผลวิธีใช้ ได้แก่ ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง แห่งละ 4 คน ผู้สอนวิชา LS 103 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 3 คน ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แห่งละ 2 คน ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สอนในมหาวิทยาลัย ศิลปากร ผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แห่งละ 1 คน

ผู้สอน 8 ใน 10 คนมีปัญหาเนื่องจากไม่มีความรู้เรื่องการสร้างข้อทดสอบที่ดี ซึ่งได้แก่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้สอนวิชา LS 103 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น แห่งละ 2 คน ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร แห่งละ 1 คน นอกจากนี้ผู้สอนอีก 2 คนมีปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปัญหาเนื่องจากผู้สอนหลายคนได้ ช่วยกันออกข้อสอบวิชานี้ จึงปรากฏว่ามีนิสิตบางคนกำหนดว่าข้อสอบบางข้อไม่เหมาะสมที่จะใช้ ทดสอบ ส่วนผู้สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีปัญหาเนื่องจากไม่มีโอกาสได้ทดสอบนักศึกษา โดยกาปฏิบัติเลย

นอกจากผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุดมีปัญหาในค่านต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว นิสิตนักศึกษา ที่เรียนวิชาวิธีใช้ของสมุดในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งก็ประสบปัญหาในด้านการเรียนวิชานี้ ปรากฏตามตารางที่ 32 ต่อไปนี้

ตารางที่ 32 ปัญหาของนิสิตนักศึกษาในการเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุด

ปัญหา	จุฬาลงกรณ์	ธรรมศาสตร์	เกษตรศาสตร์	ศิลปากร	เชียงใหม่	ขอนแก่น	สงขลา	รามคำแหง	ประสานมิตร		
	อักษรศาสตร์	รัฐศาสตร์	"	"	LS 103	LS 107	"	"	"		
	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ		
1. ผู้สอนเน้นทฤษฎีมากเกินไปจึงมีโอกาสดูใ้เรียนโดยการปฏิบัติจนย	20.98	18.58	31.43	33.64	30.79	25.12	29.17	17.24	28.38	19.74	27.49
2. ไม่เข้าใจเนื้อหาบางตอนแจ่มแจ้ง	10.98	7.09	8.57	7.08	9.92	11.76	8.33	3.45	7.16	9.60	15.15
3. ผู้สอนใหม่แบบฝึกหัดทำมากเกินไป	5.61	0	0	0	0	1.59	0	13.79	0	0	5.58
4. ผู้สอนใหม่แบบฝึกหัดทำน้อย	2.93	8.45	11.43	7.96	14.67	14.79	12.50	3.45	15.12	12.14	5.98
5. ไม่มีเวลาทำแบบฝึกหัด	6.10	0	5.71	0	0	4.29	0	0	0	0	0
6. ไม่ชอบวิธีสอนของผู้สอน	9.50	11.82	8.57	9.73	6.41	10.33	0	6.90	4.24	8.52	14.34
7. ผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนน้อย	25.61	20.95	25.72	30.09	16.11	17.81	16.67	31.03	13.26	19.35	19.12
8. ผู้สอนไม่จัดให้มีการทดสอบย่อยจึงทำให้เสียเวลาในการเตรียมตัวสอบวิชานี้ปลายภาคการศึกษา	0	5.74	0	0	14.05	7.31	16.67	24.14	12.20	13.76	5.97
9. วิชาไม่มีคะแนน/หน่วยกิตให้จึงไม่สนใจที่จะเรียน	0	20.27	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6. ผู้สอนวิชานี้ในมหาวิทยาลัยบางแห่งไม่ได้ให้ทำแบบฝึกหัด จึงไม่มีโอกาสฝึกใช้วัสดุต่าง ๆ ในห้องสมุด บางแห่งให้ทำแบบฝึกหัดและรายงานบ่อยครั้ง ทำให้ต้องเสียเวลาเพื่อการนี้มาก บางแห่งให้ทำแบบฝึกหัดแต่ไม่เคยเฉลยแบบฝึกหัดทุกข้อ จึงทำให้ไม่ทราบว่าตนเองทำถูกหรือผิด ผู้สอนบางแห่งสั่งให้ทำรายงานไกลเวลาสอบ จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะค้นคว้าและเรียบเรียง
7. จำนวนข้อสอบวิชานี้มีมากเกินไปจึงทำไม่เสร็จ บางแห่งออกข้อสอบละเอียดเกินไป และผู้สอนบางคนให้คะแนนไม่ยุติธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 จะเห็นได้ว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ทั้ง 9 มหาวิทยาลัยมีปัญหา 2 ประการ ได้แก่ ปัญหาเนื่องจากผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนน้อยและผู้สอนเน้นทฤษฎีมากเกินไป จึงมีโอกาสได้เรียนโดยการปฏิบัติน้อย

นิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาเนื่องจากผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนน้อย ได้แก่ นิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 25.61 นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 20.95 และ 31.03 ตามลำดับ

ส่วนนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอีก 7 แห่งที่มีปัญหาเนื่องจากผู้สอนเน้นทฤษฎีมากเกินไปจึงมีโอกาสได้เรียนโดยการปฏิบัติน้อย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 31.43 นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 33.64 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร คิดเป็นร้อยละ 30.79 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 103 และ LS 107 คิดเป็นร้อยละ 25.12 และ 29.17 ตามลำดับ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และนิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 19.74, 27.49 และ 28.38 ตามลำดับ

สำหรับเนื้อหาที่นิสิตนักศึกษายังเข้าใจไม่แจ่มแจ้งนั้นได้แก่ เรื่องการเรียงหนังสือบนชั้น วัสดุที่ไม่ตีพิมพ์ การใช้อักษรย่อ เลขเรียกหนังสือ การจัดหมู่หนังสือ เลขหมู่หนังสือ บัณฑิตการชดเชยต่าง ๆ โดยเฉพาะบัตรโยง การเรียงบัตรรายการภาษาไทย หนังสืออ้างอิง และการใช้หนังสืออ้างอิงที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศ การรวบรวมบรรณานุกรม ครรชนี เจริงอรอด และคำย่อที่ใช้ในการลงเียงอรอด เช่น op. cit. และ loc. cit. เป็นต้น

เนื่องจากทั้งผู้สอนและนิสิตนักศึกษาได้ประสบปัญหาต่าง ๆ กันไปกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงมีความต้องการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุด ทั้งแสดงไว้ในตารางที่ 33 และ 34 ต่อไปนี้

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของผู้สอนวิชาชีพไฮของสมุท

ผู้สอนในมหาวิทยาลัย	ความต้องการ														
	1		2		3		4		5						
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ			
จุฬาลงกรณ์															
คณะอักษรศาสตร์	4.40	0.89	มาก	4.00	1.22	มาก	4.60	0.89	มากที่สุด	4.20	0.44	มาก	3.40	0.89	ปานกลาง
คณะรัฐศาสตร์	4.00	0.00*	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	3.00	0.00*	ปานกลาง
ธรรมศาสตร์	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	1.00	0.00*	น้อยที่สุด	4.50	0.70	มาก
เกษตรศาสตร์	4.00	0.00*	มาก	5.00	0.00*	มากที่สุด	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.00	0.00*	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง
ศิลปากร	5.00	0.00*	มากที่สุด	4.00	1.41	มาก	3.00	0.00*	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	4.50	0.70	มาก
เชียงใหม่															
LS 103	3.60	0.89	มาก	4.40	0.89	มาก	2.20	1.79	น้อย	3.60	0.89	มาก	3.80	0.83	มาก
LS 104	3.00	0.00**	ปานกลาง	2.00	0.00**	น้อย	2.00	0.00**	น้อย	2.00	0.00**	น้อย	4.00	0.00*	มาก
ขอนแก่น	5.00	0.00*	มากที่สุด	3.33	2.08	ปานกลาง	4.33	1.15	มาก	4.00	1.00	มาก	4.66	0.57	มากที่สุด
สงขลานครินทร์	5.00	0.00**	มากที่สุด	5.00	0.00**	มากที่สุด	1.00	0.00**	น้อยที่สุด	3.00	0.00**	ปานกลาง	4.00	0.00*	มาก
รามคำแหง	2.80	0.00*	ปานกลาง	2.60	1.14	ปานกลาง	3.60	1.67	มาก	3.00	1.58	ปานกลาง	4.20	1.09	มาก
ประสานมิตร	4.50	0.70	มาก	2.00	1.41	น้อย	3.50	0.70	ปานกลาง	3.00	2.82	ปานกลาง	4.50	0.70	มาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากรบุคคล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ

- 1 ต้องการหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหมุดใหม่มากขึ้น เพื่อให้ได้ใช้คนควาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
- 2 เพิ่มจำนวนผู้สอนวิชาชีพของหมุดใหม่ในคณะมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น
- 3 ลดชั่วโมงการชวงานของหมุดใหม่ เพื่อให้ได้มีเวลาเตรียมการสอนวิชานี้ได้เต็มที่
- 4 จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการทำอุปกรณ์การสอนประกอบการสอนวิชาชีพของหมุดใหม่สอนวิชานี้ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ พบปะกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- 5 ร่วมกันแก้ปัญหา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิชานี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

*S.D. = 0

มีผู้ตอบมากกว่า 1 คน แต่มีความเห็นเหมือนกัน

**S.D. = 0

มีผู้ตอบเพียงคนเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 ความต้องการของนิสิตนักศึกษาในการเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุด

ความต้องการ	จุฬาลงกรณ์		ธรรมศาสตร์		ศิลปากร		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา		รามคำแหง		ประสานมิตร	
	อักษรศาสตร์		รัฐศาสตร์		อักษรศาสตร์		อักษรศาสตร์		อักษรศาสตร์		อักษรศาสตร์		อักษรศาสตร์		อักษรศาสตร์	
	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ	รอยละ
1. ใ้มีกรเรียนโดยกรปฏิบัติ บางเพื่อที่จะท่วใจเขาใจและ จดจำเนื้อหาใดคดียิ่งขึ้น	19.24	17.60	23.08	29.82	25.54	23.22	35.00	15.15	29.67	17.28	28.06					
2. ผู้สอนควรปรับปรุงวิธีการสอน	9.84	12.80	10.26	14.04	5.15	12.54	5.00	9.09	4.72	6.31	15.02					
3. ผู้สอนควรใช้อุปกรณ์การสอนให้ มากขึ้น	27.74	28.40	23.07	34.21	21.89	22.91	25.00	27.27	20.47	25.66	20.17					
4. ใ้ทำแบบฝึกหัดพอสมควร	18.34	10.40	15.38	12.28	22.53	20.90	10.00	21.22	21.52	18.44	16.60					
5. ใ้มีการทดสอบอย่างสม่ำเสมอ	16.12	6.00	10.26	3.51	15.02	17.34	25.00	27.27	10.50	15.28	16.21					
6. กำหนดคะแนน/หน่วยกิตให้แก่วิชา นี้	0	21.20	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
7. ใ้เพิ่มคะแนน/หน่วยกิตวิชา นี้ใหม่มากกว่าเดิม	2.68	0	17.95	4.39	7.94	0.46	0	0	11.02	13.70	3.95					
8. อื่น ๆ	6.04	3.60	0	1.75	1.93	2.63	0	0	2.10	3.32	0					
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100					

หมายเหตุ

อื่น ๆ ได้แก่

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงเพียงแห่งเดียวที่โครงการให้จัดสอนวิชานี้ในช่วงเวลาบ่าย เพื่อนักศึกษาจะได้เขาเรียนทัน และควรเจลดแบบฝึกหัดทุกข้อ
2. ลดเนื้อหาวิชาวิธีใช้ของสมุดให้เหลือน้อยลง และลดระยะเวลาที่ใช้สอนแต่ละครั้งให้น้อยลง สำหรับมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้สอนวิชานี้ครั้งหนึ่ง ๆ เกินกว่า 1 ชั่วโมง
3. ผู้สอนควรตั้งใจสอนมีใช้สอนเพียงพอให้หมดหน้าที่
4. ผู้สอนควรเน้นให้เห็นความสำคัญของวิชานี้มากกว่าเดิม
5. ผู้สอนควรลดจำนวนรายงานที่ส่งให้คนควาให้น้อยกว่าเดิม และควรกำหนดให้ทำรายงาน ต่คนต่อคน เพื่อจะได้มีเวลาเพียงพอในการคนควาเรียบเรียง
6. ผู้สอนควรพานิสิตนักศึกษาไปชมห้องสมุดแห่งอื่นบ้าง และควรเชิญวิทยากรมาบรรยายบ้าง เป็นครั้งคราว
7. โครงการให้มีผู้สอนหลายคนสอนในแต่ละชั้น โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วน ๆ และให้ผู้สอนแต่ละคนสอนเนื้อหาในส่วนที่ตนชำนาญ
8. โครงการให้ผู้สอนออกข้อสอบเกี่ยวกับเลขหมู่ให้น้อยลง เพราะยากแก่การจดจำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนต้องการหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาวิธี
ใช้ของสมุกมากขึ้น เพื่อที่จะได้ใช้ค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในระดับมากและมากที่สุด
นอกจากผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง
มีความต้องการปานกลาง ผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีความต้องการน้อยที่สุด

ผู้สอนต้องการให้เพิ่มจำนวนผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุกในแต่ละมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น
ในระดับปานกลางและมาก นอกจากผู้สอนวิชา LS 107 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้สอน
ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความต้องการในเรื่องนี้น้อย และผู้สอนใน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีความต้องการในเรื่องดังกล่าวนี้น้อยที่สุด

ผู้สอนต้องการให้ลดชั่วโมงการช่วยงานของห้องสมุดลง เพื่อจะได้มีเวลาเตรียม
การสอนวิชานี้ได้เต็มที่ในระดับน้อยที่สุดและน้อย นอกจากผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ
มหาวิทยาลัย ผู้สอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความต้องการในเรื่องนี้มากที่สุด
ผู้สอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความต้องการในเรื่องดังกล่าวนี้
มาก ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความ
ต้องการในเรื่องเดียวกันนี้ปานกลาง

ผู้สอนต้องการให้จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการทำอุปกรณ์การสอน
ประกอบการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุกในระดับปานกลางและมาก นอกจากผู้สอนวิชา LS 107
ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความต้องการในเรื่องนี้น้อย ผู้สอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ
มหาวิทยาลัย และผู้สอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีความต้องการในเรื่องดังกล่าวนี้น้อย
ที่สุด

ความต้องการที่จะให้ผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุกในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ พบปะกัน
อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันแก้ปัญหาเพื่อปรับปรุงการเรียน
การสอนวิชานี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนมีความต้องการในเรื่องนี้มาก
นอกจากผู้สอนในคณะอักษรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย และผู้สอนใน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีความต้องการในเรื่องดังกล่าวนี้ปานกลาง

ตารางที่ 34 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ทั้ง 9 มหาวิทยาลัยมีความต้องการ 2 อย่างคือ ให้อุสอนให้อุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น และให้มีการเรียนโดยการปฏิบัติบ้าง เพื่อที่จะทำให้เข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

นิสิตนักศึกษาใน 4 มหาวิทยาลัยที่ขอการให้อุสอนให้อุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น ได้แก่ นิสิตคณะอักษรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 27.74 และ 28.40 ตามลำดับ. นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 27.27 และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คิดเป็นร้อยละ 25.66

นิสิตนักศึกษาในอีก 5 มหาวิทยาลัยที่ขอการให้มีการเรียนโดยการปฏิบัติบ้างเพื่อที่จะทำให้เข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 23.08 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร คิดเป็นร้อยละ 25.54 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เรียนวิชา LS 103 และ LS 107 คิดเป็นร้อยละ 23.22 และ 35.00 ตามลำดับ นิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 29.67 และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คิดเป็นร้อยละ 28.06

ข้อเสนอแนะของผู้สอนและนิสิตนักศึกษาในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ของสมุด

ข้อเสนอแนะของผู้สอน

ผู้สอนในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งได้ให้ข้อเสนอแนะคล้ายคลึงกันเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาดังกล่าวนี้ ได้แก่ ผู้สอนควรจัดทำเตรียมหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอเพื่อใช้ประกอบการสอน ควรจัดทำอุปกรณ์การสอน เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ที่มีคุณภาพและทันสมัย ในการสอนนิสิตนักศึกษาในกลุ่มหนึ่ง ๆ ควรใช้ผู้สอนเป็นคณะ (team) ให้อุสอนแต่ละคนสอนเนื้อหาในส่วนที่ตนมีความรู้ความชำนาญที่สุด จำนวนนิสิตนักศึกษาในกลุ่ม ๆ หนึ่งควรมีไม่เกิน 30 คน และควรมีการสัมมนาผู้สอนวิชานี้ในแต่ละมหาวิทยาลัยปีละครั้ง

ข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษา

ข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันบ้าง และแตกต่างกันบ้าง ดังจะได้แยกกล่าวในแต่ละมหาวิทยาลัยต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะอักษรศาสตร์

1. ผู้สอนควรเน้นให้เห็นความสำคัญของการเรียนวิชานี้ให้มากกว่าเดิม
2. ควรจัดสอนวิชานี้ในช่วงเวลาเช้า เพื่อจะได้มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ถ้าจัดไว้ในช่วงเวลาบ่ายแล้วมักเกิดความเบื่อหน่าย เพราะเนื้อหาน่าเบื่อประกอบทั้งเห็นกเห็น้อยจากการเรียนวิชาอื่น ๆ มามากแล้ว
3. ควรจัดแบ่งจำนวนนิสิตในแต่ละกลุ่มให้น้อยลงกว่าเดิม เพื่อผู้สอนจะได้ให้ความสนใจแก่นิสิตได้ทุกคน และจะทำให้การสอนได้ผลดียิ่งขึ้น
4. ผู้สอนควรสอนระบบการจับหมู่แบบรัฐสภาอเมริกันด้วย เพื่อจะได้รู้จักวิธีใช้บัตรรายการ สิ่งพิมพ์และวัสดุต่าง ๆ ในห้องสมุดที่มีการจับหมู่หนังสือแบบนี้ และควรสอนเกี่ยวกับการเขียนรายงานและภาคินพนธ์บ้าง
5. ในการสอน ผู้สอนควรกำหนดให้นิสิตไปอ่านบทเรียนมาก่อนเข้าเรียน และเมื่อถึงเวลาเรียนควรซักถามนิสิต และผู้สอนก็สรุปเนื้อหาที่กำลังเรียนอยู่ให้ฟังอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องสอนจะต้องอธิบายตามเนื้อหาในหนังสือทั้งหมด
6. ผู้สอนไม่ควรเก็บคะแนนจากแบบฝึกหัดที่ให้ทำ เพราะนิสิตบางคนลอกแบบฝึกหัดซึ่งกันและกัน แต่ถ้าจะเก็บคะแนนควรกำหนดเวลาให้ทำในชั้นเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้ลอกคำตอบ
7. ผู้สอนควรจัดให้มีชั่วโมงทำแบบฝึกหัดและสำรวจ (examine) หนังสืออ้างอิง โดยเฉพาะ เพื่อนิสิตจะได้ไม่เสียเวลาเพื่อการนี้มากเกินไป
8. ควรมีการสับเปลี่ยนผู้สอนในแต่ละกลุ่มบ้างในบางโอกาส เพื่อนิสิตจะได้เปลี่ยนบรรยากาศบ้าง

9. ในการสอนเนื้อหาบางตอนที่สับสนควรสอนซ้ำ ๆ และอธิบายให้ชัดเจน และควรยกตัวอย่างประกอบมาก ๆ

10. ในการสอนเรื่องหนังสืออ้างอิง ผู้สอนควรบอกจุดมุ่งหมายที่ให้นิสิตค้นคว้าก่อน และเมื่อนิสิตได้รายงานหน้าชั้นเรียนแล้ว ผู้สอนควรสรุปเนื้อหาสำคัญให้มากกว่านี้ และควรเพิ่มเวลาในการให้รายงานหน้าชั้นให้มากกว่าเดิมด้วย

11. ควรเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายให้นิสิตฟังบ้าง เป็นครั้งคราว

12. ควรให้นิสิตมีส่วนร่วมในการสอน โดยให้มีการอภิปรายร่วมกับอาจารย์บ้าง เพื่อให้บทเรียนน่าสนใจขึ้น

13. ควรให้มีการทดสอบเมื่อจบการเรียนในหัวข้อที่คิดว่าสำคัญด้วย

14. ข้อทดสอบปลายภาคการศึกษาอย่าเกินไป และมีจำนวนน้อยข้อ จึงใช้เวลาทำเพียงเล็กน้อย ทำให้เหลือเวลาอีกมาก ดังนั้นจึงควรที่จะปรับปรุงเวลาที่ใช้สอบและข้อสอบ

คณะรัฐศาสตร์

1. ควรแจกใบคำสอนสำหรับวิชานี้ เพราะนิสิตและผู้สอนต้องเสียเวลาไปกับการบอกและจดในชั่วโมงเรียนมาก

2. ในการสอนควรเน้นในเรื่องบัตริการมากที่สุด

3. ควรให้เวลาแก่นิสิตซักถามผู้สอนในห้องเรียนบ้าง

4. ผู้สอนไม่ควรใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษโดยไม่มีคำแปล เพราะนิสิตบางคนไม่เข้าใจ

ความหมาย

5. ควรพานิสิตไปชมห้องสมุดอื่นบ้าง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. ผู้สอนควรแจกใบคำสอน เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในชั่วโมงเรียนไปกับการบอกและจดมาก

2. ควรจะมีผู้สอนมากกว่า 2 คน และแบ่งเนื้อหาให้สอน เพื่อจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

3. ไม่ควรเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติของห้องสมุด . ควรเน้นในเรื่องบัตรรายการ
แต่ละชนิด และความแตกต่างของบัตรแต่ละชนิด

4. ควรพานักศึกษาไปชมห้องสมุดอื่นบ้าง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ควรเพิ่มจำนวนชั้นเรียนและแบ่งนิสิตออกเป็นกลุ่มเล็ก และเพิ่มผู้สอนให้มากขึ้น

2. ควรจัดห้องเรียนอยู่ใกล้ห้องสมุด เพื่อที่ผู้สอนจะได้พานิสิตไปดูวัสดุต่าง ๆ ที่
ได้เรียนในห้องเรียนได้ง่าย

3. ในการเรียนเรื่องหนังสืออ้างอิง ควรแบ่งนิสิตออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามคณะ หรือ
วิชาเอก (Major) เพื่อนิสิตแต่ละกลุ่มจะได้รู้จักหนังสืออ้างอิงที่ตนเองใช้คนคว่า โดยเฉพาะ
ในสาขาวิชาที่ตนกำลังศึกษาอยู่

มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. ผู้สอนควรเน้นให้เห็นความสำคัญของวิชานี้ให้มากขึ้น เพราะนักศึกษาส่วนมาก
เข้าใจว่าวิชานี้มีความสำคัญน้อย จึงไม่เข้าฟังการบรรยาย

2. ควรจัดสอนวิชานี้ในช่วงเวลาเช้า จะทำให้ไม่่วงนอน เพราะเนื้อหาหน้าเบื่อ
และชวนให้ง่วงนอนอยู่แล้ว

3. ควรเพิ่มจำนวนหนังสือสำรองในวิชานี้ให้มากกว่าเดิม เพราะเท่าที่เป็นอยู่มี
จำนวนไม่เพียงพอ

4. ผู้สอนควรอธิบายและให้นักศึกษาจดด้วยตนเอง แทนการบอกให้จด เพราะ
บางครั้งเมื่อจดตามคำบอกไปแล้วกลับไปอ่านเองก็ไม่เข้าใจ หรือผู้สอนควรแจกใบคำสอน
จะได้ไม่เสียเวลาไปกับการบอกและจด

5. ควรพานักศึกษาไปดูวัสดุของจริงในห้องสมุดบ้าง และควรพาไปชมห้องสมุด

อื่นบ้าง

6. ในการสอน ผู้สอนควรใช้เสียงดังกว่าเดิมและควรสอนซ้ำ ๆ

7. ข้อทดสอบไม่ควรมีจำนวนมากเกินไป เพราะทำให้ทันตามเวลา และข้อทดสอบไม่ควรยากเกินไป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่เรียนวิชา LS 103

1. ผู้สอนควรเน้นให้เห็นความสำคัญของวิชานี้ให้มาก เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นวิชาที่น่าเบื่อ

2. ควรจัดให้สอนวิชานี้ในช่วงเวลาเช้า จะได้ไม่่วงนอน

3. ระยะเวลาเรียน ควรเรียนครั้งละ 1 ชั่วโมง จะได้มีความสนใจมากและสม่ำเสมอ

4. ในการสอนนักศึกษาในกลุ่มหนึ่ง ๆ ควรใช้ผู้สอนหลาย ๆ คน ผลักเปลี่ยนกันสอนในเนื้อหาที่คนรู้สึกซึ้ง เพื่อให้นักศึกษาจะได้เปลี่ยนบรรยากาศบ้าง

5. ควรจัดให้มีจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มไม่มากเกินไป

6. ไม่ควรสอนแบบบอกให้จด เพราะทำให้การสอนล้าช้า และบางครั้งนักศึกษาไม่เข้าใจในสิ่งที่ได้จดไปแล้ว

7. ควรพานักศึกษาไปชมห้องสมุดบ้างในระหว่างที่เรียนวิชานี้ เพื่อจะได้เห็นวัสดุจริงในห้องสมุด และควรพานักศึกษาไปชมห้องสมุดอื่นบ้าง

8. ในการสอน ไม่ควรสอนช้าหรือเร็วเกินไป

9. เมื่อผู้สอนได้กำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าจากห้องสมุดแล้ว ควรติดตามสอบถาม นักศึกษาควยว่า ได้ทำความเข้าใจหรือไม่ และได้ผลอย่างไร

10. ควรให้โอกาสนักศึกษาไปค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำมาอภิปรายในห้องเรียนด้วย

11. ควรมีการทดสอบเนื้อหาบางหัวข้อที่ผู้สอนเห็นว่าสำคัญ ซึ่งอาจไม่เก็บคะแนนก็ได้ แต่เพื่อที่จะได้ทราบว่านักศึกษาเข้าใจในเนื้อหาเรื่องนั้น ๆ หรือยัง

12. ควรเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายให้นักศึกษาฟังบ้างเป็นครั้งคราว

13. ควรเน้นเนื้อหาในเรื่องการเขียนรายงานและภาคนิพนธ์ให้มาก เพราะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก

14. ข้อสอบควรรีไซแบบปรนัยให้มาก และไม่ควรมีข้อสอบเกี่ยวกับเนื้อหาที่ละเอียดเกินไป เช่น เลขหมู่หนังสือ และชื่อของหนังสืออ้างอิงทุกเล่ม เพราะจำไม่ได้

ข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่เรียนวิชา LS 107

1. ผู้สอนไม่ควรสอนโดยเน้นคำนิยาม (definition) ของคำ (term) ใดๆ มากเกินไป ควรจะเน้นถึงวิธีใช้หนังสือและห้องสมุดให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษามากกว่า
2. ในการสอน ผู้สอนควรยกตัวอย่างใหม่มากกว่าเดิม
3. ควรหาโอกาสพานักศึกษาไปชมวัสดุจริง ๆ ในห้องสมุดด้วย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ควรแจกโน้ตคำสอนให้แก่นักศึกษา
2. ให้มีการเขียนรายงานหรือค้นคว้ามากขึ้น
3. ในการสอนวิชานี้แต่ละชั่วโมงก่อนจะขึ้นเนื้อหาใหม่ควรมีการทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้วในชั่วโมงก่อนด้วย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. ผู้สอนควรเน้นให้นิสิตเห็นความสำคัญของการเรียนวิชานี้ให้มากขึ้น
2. ควรเพิ่มจำนวนหนังสือสำรองในวิชานี้ให้มากขึ้น
3. ควรแบ่งกลุ่มนิสิตให้มีจำนวนนิสิตในแต่ละกลุ่มไม่มากเกินไปเพื่อจะได้สะดวกเมื่อเรียนภาคปฏิบัติ
4. ควรพานิสิตไปเรียนในห้องสมุดบ้าง เพื่อจะได้มีโอกาสได้เห็นของจริง และควรพานิสิตไปชมห้องสมุดอื่นบ้าง
5. ผู้สอนควรบอกหัวข้อวิชาที่จะเรียนในชั่วโมงต่อไป เพื่อนิสิตจะได้ไปศึกษาค้นคว้ามาก่อน
6. ผู้สอนควรส่งแบบฝึกหัดที่สั่งให้นิสิตทำกลับคืน เพื่อนิสิตจะได้ทราบข้อบกพร่อง

ของคน

7. การให้ทำรายงาน ควรให้ทำเป็นรายบุคคลดีกว่าให้ทำเป็นกลุ่ม เพราะนิสัยบางคนในกลุ่มไม่ได้ทำเลย
8. ควรมีการเก็บคะแนนบ้าง
9. ควรให้ผู้สอนวิชานี้เป็นสุภาพสตรี

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1. ควรแบ่งจำนวนนักศึกษาในแต่ละหมู่ (section) ให้น้อยลง และเพิ่มห้องเรียน และจำนวนผู้สอนให้มากขึ้น
2. ควรจัดที่นั่งเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เพื่อที่นักศึกษาจะได้เข้าฟังคำบรรยายทุกชั่วโมง
3. ในการถ่ายถอดภาพการสอนวิชาที่ทางโทรทัศน์วงจรปิด ควรจะจับภาพตัวอย่างที่ผู้สอนแสดงให้ดูนาน ๆ ไม่ควรจะจับภาพใบหน้าผู้บรรยายมากเกินไป
4. ควรเพิ่มจำนวนหนังสือสำรองวิชาให้มากขึ้นเพื่อความต้องการของนักศึกษา
5. ในการสอนควรให้เวลาแก่นักศึกษาได้ซักถามในห้องเรียนด้วย ไม่ควรแนะนำให้ไปตามเป็นการส่วนตัว ซึ่งไม่มีนักศึกษาคงใครกล้าไปถาม
6. ควรเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายให้นักศึกษาฟังเป็นครั้งคราวด้วย
7. ผู้สอนควรให้แบบฝึกหัดเพิ่มเติมจากที่จัดพิมพ์ไว้ในหนังสือด้วย
8. ก่อนจะสอนเนื้อหาใหม่ในแต่ละชั่วโมง ผู้สอนควรทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้วในชั่วโมงก่อนบ้าง และตอนท้ายชั่วโมงควรมีการสรุปและเน้นเนื้อหาที่ควรจำบ้าง
9. ในการสอนควรยกตัวอย่างประกอบให้มากกว่าเดิม และไม่ควรรใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษมากเกินไป ทำให้นักศึกษบางคนไม่เข้าใจ
10. ในการบรรยายควรจะบรรยายเนื้อหาออกเหนือไปจากหนังสือบ้าง ไม่ควรบรรยายเหมือนในหนังสือทุกคำ เพราะทำให้ นักศึกษาคิดว่าไม่จำเป็นต้องเข้าฟังคำบรรยายสามารถอ่านเองก็ได้
11. ข้อทดสอบยังมีจำนวนน้อย ควรจะมีประมาณ 100 ข้อ และเพิ่มเวลาสอบจาก 1 ชั่วโมง เป็น 1 ชั่วโมง 15 นาที

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1. ผู้สอนควรเน้นให้เห็นความสำคัญของการเรียนวิชานี้ให้มากขึ้น
2. ในการสอนควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยจัดให้มีการอภิปรายหรือออกไปรายงานหน้าชั้นบ้าง เพื่อให้บทเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น
3. ควรพานิสิตไปคู่วิสัยคุณูปการจริงในห้องสมุดบ้าง
4. ควรเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายบาง เป็นครั้งคราว
5. ในการสอน ผู้สอนควรยกตัวอย่างประกอบให้มากขึ้นกว่าเดิม
6. ควรให้นักศึกษาแบบฝึกหัดเป็นรายบุคคล ไม่ควรให้ทำเป็นกลุ่ม เพราะนิสิตบางคนในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือเลย
7. ในการสอน ควรสอนให้มีส่วนสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ เช่น ให้สัมพันธ์กับวิชาภาษาไทย ในวิชาภาษาไทยนั้นนิสิตต้องทำรายงาน ผู้สอนก็ควรให้นักศึกษาเรียนการทำรายงานภาษาไทยไปด้วย
8. ถ้าจะมีการทดสอบ ควรมีการบอกให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า เพื่อจะได้เตรียมตัวเพื่อการนี้ได้ดีเต็มที่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย